

Su Vasario 16-ąja – Lietuvos Nepriklausomybės diena!

Apmastykime, ką reiškia laisvė

Kun. Juozas A. Bacevičius

Iš 1999 m. LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS DIENOS PAMOKSLO

Prieš aštuoniasdešimt vienerius metus Lietuva pasiskelbė nepriklausoma nuo carinės Rusijos. Tai buvo svarbus istorinis įvykis, nutraukęs ilgą svetimų pergalių ir užkariavimų grandinę. Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimas užbaigė feodalizmo laikotarpį ir atvedė mūsų protėvių žemę į moderniojo vystymosi amžių. Mes visi žinome, kaip Nepriklausomybės laikotarpyje sutvirtėjo Lietuvos kultūra, ekonomika, mokslas ir tikėjimas.

Mes taip pat žinome, kaip Lietuva buvo Sovietų Sąjungos vėl užkariauta ir pavergta. Dar neseniai mes visi darbamomės ir meldėmės už Lietuvos laisvę. Mes rėmėme pagrindžio spaudą – tiesos ir laisvės balsus. Mes rašėme laiškus savojo krašto vadovybei ir rinkomės į demonstracijas, norėdami priminti laisvajam pasauliui, kad niekad nepamiršome Lietuvos ir kitų Sovietų Sąjungos pavergtų tautų.

Atrodo, kad šio dešimtmečio pradžioje mūsų maldos ir pastangos Lietuvai išlaisvinti pagaliau davė savo vaisius. Sovietų Sąjunga žlugo, o Lietuva vėl pasiskelbė nepriklausoma valstybe, kaip buvo nuo 1918 metų.

Šiandien mes daug girdi-

me apie Lietuvą. Daugiausia tai, ką mes girdime, yra gera. Bet girdime ir apie skurdą, trūkumus bei nusikaltimus. Mes vėl esame skatinami atverti širdis ir pinigines, kad galėtume padėti savo broliams ir sesėms Lietuvoje. Dauguma mūsų norime padėti. Mes žvelgiame į savo dosnumą, kaip į dovaną vargstantiems ir laikome jį investicija į Lietuvos ateitį.

Ši savaitgalį daugelis mūsų bendruomenės narių švenčia Lietuvos Nepriklausomybės dieną. Taigi šiandien yra ypač tinkama proga mums visiems apmąstyti, kas yra laisvė. Apmastykime, ką ji reiškia mūsų broliams ir sesėms Lietuvoje, ką tai reiškia mums visiems.

Mes esame girdėję posakį: "Darykite ką norite, nes tai yra laisvas kraštas." Argi laisvė iš tikrųjų reiškia, kad mes galime daryti, ką norime? Aš taip nemanau. Laisvė yra kažkas daugiau negu paprasta galimybė elgtis pagal savo norus. Laisvė reiškia, kad turime būti atsakingi už savo veiksmus, už savo gerų arba blogų darbų pasekmes.

Laisvė leidžia mums pasirinkti. Kitaip tariant, mes galime pasirinkti, kas mums geriausiai tinka. Pasirinkimą riboja mūsų vaizduotė ir sugėbėjimai. Laisvė įpareigoja ją saugoti, kad kiti irgi galėtų gyventi kaip laisvi žmonės. Mūsų visuomenės laisvė rei-

Kaip jau buvo pranešta, sausio 29 d. Lietuvos Respublikos ambasadoje Vašingtone Užsienio reikalų ministras A. Saudargas įteikė Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino pirmojo laipsnio ordiną ambasadoriui Anicetui Simučiui. R. Astrausko nuotraukoje (iš kairės): JBANC pirmininkas A. J. Rimas, JAV LB Tarybos prezidento pirmininkas D. Skučas, LR Generalinis konsulas Niujorke, Dr. P. Anusas, p. Simutienė, amb. A. Simutis, ministras A. Saudargas, amb. S. Sakalauskas, amb. O. Jusys.

kia, kad mes kartu veikiame visų naudai. Mes esame kviečiami dalintis savo laiku, sugėbėjimais ir ištekiais, kad padėtume nelaimingiesiems. Esame kviečiami kurti ir gyventi pagal įstatymus, kurie tvarko mūsų visuomenę.

Šios dienos (šeštojo metų sekmadienio) Mišių skaitiniai kalba mums apie laisvę. Jie kalba apie įstatymus ir Tvarumą. Šv. Pauliaus laiške korintiečiams kalbama apie išmintį ir subrendimą. Jėzus mums sako, kad jis atėjo į pasaulį ne panaikinti įstatymą, bet jį vykdyti. Jis nurodo, kad mes esame laisvi, siekdami Amžinojo gyvenimo tikslo. Kelyje į jį mūsų tyko daug spąstų ir mums neretai tenka pasirinkti. Mes laisvai pasirenkame, tačiau klaidingai pasirinkę, kentėsime nuo tokio pasirinkimo pasekmių. Dėl klaidingo pasirinkimo galime prarasti savo laisvę.

Mūsų broliai ir seserys Lietuvoje jau paragavo laisvės ir žino, ką reiškia ją prarasti. Lietuva pusę šimtmečio kentėjo vergijai. Tai, kas yra savaimė suprantama šiandien šiame krašte, buvo tik sapne Lietuvos žmonėms. Šiandien jie žino laisvės kainą. Tačiau būti laisvam nėra lengva. Visuomenės gerovei yra būtina asmeninė auka. Išmokyti naujais būdais tvarkyti reikalus ir tapti atsakingais už save ir savo veiksmus yra labai sunku žmonėms, kurie niekada nebuvo laisvi arba kuriems ji buvo atimta pusę šimtmečio. Lietuvoje žmonės tai žino. Jie daro pažangą, bet jų dar laukia tolimas kelias. Jie daž-

nai žvelgia į mus, prašydami paramos arba patarimo. Labai sunku panaikinti pusę šimtmečio trukusios vergijos pasekmes. Tai ilgai užtruks, tačiau laisvė verta šių pastangų.

Lietuvoje žmonės žino savo tikslą ir jo siekia. Šis darbas yra sunkus, tyko daug pagundų jo atsisakyti. Jie kreipiasi į mus, kad padėtume šį tikslą pasiekti. Mūsų – laisvų žmonių pareiga – vykti

pas juos, skirti jiems savo laiką, sugebėjimus ir išteklius. Mes turime būti ten ir džiaugtis jų pasiekimais bei skatinti veiklą, ištekus nesėkmei. Svarbiausia: mes turime būti su jais maldoje ir dvasioje.

Mūsų broliams ir sesėms Lietuvoje, o taip pat tiems, kuriuos su Lietuva sieja tautybė arba kultūra, aš linkiu laimingiausios Nepriklausomybės dienos.

Vytautas Cinauskas

*Vieni nuo žemės kels nugriautą kryžių,
Kiti kaip nendrės vėlyje linguos,
Treti, dvasia atgimti nesiryzę,
Kaip skiedros plauks ant drumzlinos bangos.*

*Vieni valys rūdis nuo Laisvės Varpo,
Kiti daužys tą Varpą kiek galės.
Ir, šaukdami niekingo darbo svarbą,
Iš jo skeveldrų skambalus nulies...*

*Gal kas dejuos, kad sunkų kryžių nešė,
Graudens, gailėdamies savęs pačių...
Ir nesupras, kad niekas jų neprašė –
Kaip kryžių rąstą vilkti ant pečių.*

*Vieni per minią į tribūną brausis
Ir virš galvų į debesis bylos...
Antri – įnirtę po šiukšlyną rausis
Ir paeiliui visus pikta aplos.*

*O rankos motinų, pamėlę ir suskirdę,
Vilties žvakes prie Katedros laikys,
Ir taikysis įgelt į pačią širdį
Prie tos širdies sušilus angis.*

*Dar tęsis raganų pasiutęs šokis,
Dar už skriaudas mokėsime geru,
Išminčiai mus dar kaip gyventi mokys –
Ir iš rytų, pietų ir vakarų...*

*Bet kils Tauta po vargo vakarienes,
Iš svetimų malonės nebelauks.
Ir Lietuva – žalia oda šagrenės –
Nebesitrauks. Ir nebeatsitrauks!*

Šv. Jurgio parapijos klebonas, kun. Juozas Bacevičius.
G. Juškėno nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

• **MINĖJIMAS.** Vasario 12 d. Radviliškyje surengtas Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio (LLKS) 50-mečio minėjimas. 1949 m. vasario 16 d. netoli Radviliškio esančiame Minaičių kaime buvo priimta LLKS deklaracija dėl lietuvių tautos apsisprendimo gyventi nepriklausomoje valstybėje.

• **FILMAS APIE S. LOZORAITĮ.** Nepriklausomybės svarbiau už viską. Ši pagrindinė Stasio Lozoraičio (vyresniojo) gyvenimo nuostata vyrauja Lietuvos televizijos dokumentiniame filme "Lietuvos diplomatijos šefas". Filmą sukūrė istorikas Vytautas Žalys ir režisierius Juozas Sabolius kartu su filmavimo grupe. Jo tikslas - per Stasio Lozoraičio paveikslą atskleisti visą tragišką Lietuvos valstybės istorijos tarpsnį.

• **SEIMAS ATMETĖ PREZIDENTO PASIŪLYMĄ.** Vasario 11 d. Seime antrą kartą nebuvo priimtas nutarimas dėl teisininko Kęstučio Lapinsko paskyrimo Valstybės kontrolieriumi. Prieš Kęstučio Lapinsko kandidatūrą, kurią pateikė Prezidentas Valdas Adamkus, tiek pirmą kartą, tiek antrą kartą Seime pasisakė valdančiosios Konservatorių frakcijos nariai. Prieš K. Lapinsko kandidatūrą balsavo 69 parlamentarai, už - 64, o vienas biuletenis buvo sugadintas.

• **APGAILESTAVIMAS.** "Valstybės vadovas apgailestauja, kad nebuvo atsižvelgta į jo argumentus, teikiant K. Lapinsko kandidatūrą. Prezidentas išreiškė susirūpinimą, kad prieš antrąjį balsavimą šiuo klausimu buvo naudojami ir nekorektiški politinės kovos metodai", - teigė jo atstovė spaudai. Spauda pranešė, kad vasario 10 d. į Seimo narių korespondencijos dėžutes pateko anoniminės proklamacijos, kuriose kalbama apie K. Lapinsko "kenksmingą veiklą", kai jis buvo Aukščiausiosios Tarybos - Atkuriamojo Seimo deputatu.

• **NAFTA.** "Bendrovei būtų naudinga pirkti du trečdalius naftos iš Rusijos ir vieną iš Vakarų", - pareiškė "Mažeikių naftos" generalinis direktorius Gediminas Kiusus. Būtų galima maišyti geresnę Šiaurės jūroje išgaunamą norvegišką naftą su prastesne rusiška. G. Kiusaus nuomone, esant tokiame tiekimui, "Mažeikių nafta" išvengtų nuostolių.

• **NEAPSIŽIŪRĖJIMAS AR KENKIMAS?** Valstybės kontrolė vasario 10 d. paskelbė nustačiusi, kad "Lietuvos energija" pagal trišalę sutartį "Belenergo" (Gudijos) koncernui pernai pardavė elektros energijos už 89 mln. JAV dolerių, o iš tarpininko, turėjusio už ją atsiskaityti, per praėjusius metus gavo tik maždaug 2 mln. JAV dolerių.

• **PROTESTAI.** Darbo ir duonos reikalavo bedarbiai bei pensininkai vasario 12 d. prie Vytauto Didžiojo paminklo Kaune. Piketą organizavo Kauno regiono pramonės profesinių sąjungų susivienijimas. Norėta atkreipti valdžios dėmesį į vis blogėjančią bankrutuojančių įmonių darbuotojų padėtį.

• **PERŠAUTAS KOMPOZITORIUS L. VILKONČIUS.** Darbo kabinete peršautas Vilniaus konservatorijos vadovas Laimutis Vilkončius. Kaip praneša "Lietuvos rytas", nenustatytas užpuolikas šovė į direktorių ir pabėgo. Viena pagrindinių pasikėsinimo versijų susijusi su buvusių konservatorijos vadovų veikla. Yra duomenų, kad praeityje, nusižengiant įstatymams, buvo privatizuotos konservatorijos bendrabučio patalpos, išnuomota konservatorijos kavinė. Šiais dalykais pasidomėjusiam L. Vilkončiui ir dar keliems konservatorijos darbuotojams buvo grasinama.

• **NUSIKALTĖLIAI IŽULĖJA.** Vasario 11-tos rytą Kaune trys banditai, įsiveržę į akcinės bendrovės "Kauno energija" skyrių, žvėriškai sumušė kasininę Danutę Kapočienę ir pavogė iš seifo 200 tūkst. litų. Prie ligoninės palatos budintis D. Kapočienės vyras išpėjo žmoną nieko nepasakoti, pagalvoti apie vaikus, nes grįžę banditai gali "pribaigti".

• **SULAIKYTI KYŠININKAI.** Vasario 11 d. sulaikytas Kaišiadorių apylinkės prokuroras Kęstas Ramanauskas. Kaip praneša "Lietuvos rytas", šis pareigūnas paėmė 2.5 tūkstančio dolerių kyšį už palankų sprendimą kaltinamam M. Navickui, su trimis bendrininkais apiplėšusiam lentpjūvės savininką. Vasario 12 d. Šiauliuose sulaikytas Zoknių policijos nuovados vadovas Rimas Savickas, paėmęs 8 tūkst. litų kyšį.

• **MERGINĄ PAVYKO IŠLAISVINTI.** Policija išvadavo banditų pagrobtą 22 metų Laurą Varnaitę. Iš jos tėvų reikalauja išpirkos - 50 tūkst. dol. Mergina buvo laikoma nuošaliame Pasvalio rajono vienkiemyje. Pagrobėjai - panevėžiečiai A. Galinauskas ir R. Lapinskas. Sulaikytas ir įtariamasis Nerijus Žilinskas - Valstybės saugumo departamento Panevėžio apygardos viršininko pavaduotojo sūnus.

• **GRASINIMAS.** Vasario 8 d. nusikaltėliai grasino "Lietuvos aidui" Teisėtvarkos skyriaus redaktoriui Edmūdai Griniui, kuris kviečiamas į teismą liudyti V. Voroneckio nužudymo byloje. Policijos inspektoriumi dirbęs E. Grinys mano, kad jo parodymai teisme gali būti svarbūs, nustatant įtariamojo A. Ždanovo kaltę. (Pagal Eltos pranešimus)

Tarptautinių įvykių apžvalga

Algirdas Pužauskas

Vasario 4 d. Vokietijos vyriausybė oficialiai kreipėsi į JAV valdžią prašydama kad ji nevykdytų mirties bausmės dviems vokiečiams, nuteistiems Arizonoje už vietinio banko direktoriaus nužudymą. Vokietijos teisingumo ministrė Herta Daeubler-Gmelin savo rašte JAV Teisingumo sekretorei Janet Reno rašo, kad tokios bausmės įvykdymas vokiečiams būtų pirmasis šiame šimtmečiuje. Prašoma paveikti Arizonos valstijos gubernatore J. ne Dee Hull, kad ši atšauktų mirties bausmę, kurios Vokietija nepripažįsta. Nuteistieji yra du broliai - 35 metų Karl LaGrand, ir metais už jį vyresnis Walter. Vienam nuosprendis turi būti įvykdytas vasario 24, kitam - kovo 3 d. Nuteistųjų motina - vokiečių, o tėvas - buvęs JAV kareivis, tarnavęs Vokietijoje.

Ši žinutė priminė apie jau senokai Vokietijoje vykstantį ginčą dėl pilietybės įstatymo. Sakoma, kad krikščionių demokratų koalicija, vadovaujama kanclerio H. Kohl, pralaimėjo rinkimus iš dalies ir dėl to, kad kancleris buvo pasirengęs keisti pilietybės įstatymą ir pagaliau atsakyti į klausimą, kas yra "tikras vokiečių". Didelė dauguma vokiečių reikalauja laikytis senojo imperinės Vokietijos 1913 metų įstatymo, kuris nustato pilietybę pagal kraujo kilmę, nežiūrint, kur pilietis būtų gimęs. Ypatingai nusišatę prieš imigrantus buvo Bavarijos politiniai vadovai - ilgametis Krikščionių socialinės sąjungos pirmininkas Franz Josef Strauss ir dabartinis tos partijos vadovas Edmund Stoiber. Pastarasis prieš kurį laiką tapo ir Bavarijos premjeru. Tai esąs labai ambicingas politikas, kurį jo priešai tarpusavyje vadina "Edmundu Didžiuoju". Jis ilgą laiką dirbo mirusio Bavarijos vadovo F. J. Strauss'o štabo viršininku. Tai puikią atmintį turintis politikas, dirbęs savo įstaigoje po 16 valandų kasdien. Net 53 proc. Bavarijos rinkėjų balsavo už jo kandidatūrą. Bavarijoje ekonominė padėtis geresnė, negu kitose Vokietijos žemė-

VOKIEČIAI AIŠKINASI PILIETYBĖS PAINIAVAS

se. Čia daug mažiau bedarbių. E. Stoiber priešinas imigrantų skaičiaus didinimui. Prieš porą metų Bavarija sudodino į lėktuvus kelis šimtus iš Bosnijos atbėgusių žmonių ir sugrąžino juos namo.

Vokietijoje gyvena apie 7 milijonai svetimšalių. Iš jų trys ketvirtadaliai yra išpažįstantys musulmonų tikėjimą. Jiems sunkiai sekasi tapti Vokietijos piliečiais, nors daugelyje šeimų užaugo buvusių "svečių darbininkų" vaikai ir vaikaičiai. Daug turkų gavo pasiūlymą tapti Vokietijos piliečiais, tačiau vokiečių įstaiigos reikalavo atsisakyti Turkijos pilietybės. Tokios dvigubos pilietybės Vokietija nelinkusi suteikti. Pabėgėlių iš Bosnijos tarpe vyrauja nuomonė, kad Vokietijoje - geriau gyventi, negu serbų valdomose bosnių srityse. Tik vienas kitas sutinka grįžti į savo gimtuosius miestus ir kaimus, nežiūrint to, kad bedarbių Vokietijoje skaičius paskutiniuoju metu padidėjo.

Buvęs Vokietijos vidaus reikalų ministras Manfred Kanther bandė įteisinti naują įstatymą, kuris apribotų politinio prieglobsčio suteikimą užsieniečiams. Iki šiol toks statusas Vokietijoje buvo gana prieinamas visiems politiniams pabėgėliams. Ministras paskelbė, kad po abiejų dalių sujungimo Vokietija tiesiog nebegali priglauti visų, kurie bando įsikurti Vokietijoje. Buvo atmesti daugybės Jugoslavijos albanų prašymai. Tačiau šiuos apribojimus pasmerkė koalicijos partneriai - laisvieji demokratai. Jie siūlė įvesti jauniems imigrantams dvigubos pilietybės sistemą. Jauni ateiviai, sulaukę 21 metų amžiaus, turėtų teisę pasirinkti, ar jie nori tapti Vokietijos piliečiais ar pasilikti Turkijos pilietybę. Vokietijoje gyvena apie du milijonai turkų. Statistika rodo, kad turkų mažuma valdo apie 40 tūkst. smulkių verslo įmonių. Jie moka pajamų mokesčius, daugelio jų vaikai ir vaikaičiai nebemoka kalbėti turkiškai. Dalis atsisakė savo ryšių su Turkija ir tapo Vokietijos piliečiais. Tačiau jie vis tiek liko neįsijungę į politinį Vokietijos gyvenimą, gyvena savanoriškuose "getuose". Jie laikomi žemesnės klasės gyventojais, juos persekioja "skustgalviai" ir kitos radikalios nusiteikusių vokiečių - "naujųjų nacių" grupuotės.

Sujungus abi Vokietijos dalis, buvęs kancleris H. Kohl paskelbė, kad dabar yra gera proga Vokietijoje įsikur-

ti iš sugriuvusios Sovietų Sąjungos bėgantiems žydams. Kanclerio pakvietimą priėmė apie 60,000 žydų ir Vokietijos žydų bendruomenė padidėjo trigubai. Daug jų apsigyveno Berlyne, kur jau stovi modernūs žydų bendruomenės muziejus ir planuojami kiti paminklai.

Kaip minėta, Bavarijos dešiniųjų partija nesutinka suteikti pilietybės tiems svetimšaliams, nors jie yra Vokietijoje gimę. Bavarijos politiniai vadovai teigia, kad toks sprendimas yra "privers-tinas suvokietinimas".

Berlyno žydų muziejaus atidaryme, įvykusiame sausio 23 d., dalyvavo daug aukštųjų svečių. Tarp jų buvo naujasis kancleris Gerhard Schröder, trys vyriausybės ministrai, bundestago (žemųjų parlamento rūmų) pirmininkas, daug pramonės įmonių vadovų, bankininkų, rašytojų. Muziejaus direktorius Michael Blumenthal atidarymo iškilmėse pabrėžė, kad muziejus parodys, kaip vokiečių ir žydų gyvenimas per šimtmečius buvo glaudžiai susijęs ir kokia nauda buvo iš tokių ryšių. Atidaryme dalyvavę svečiai susidarė tokį įspūdį, kad holokaustas dar ilgai nebus pamirštas. Jau pati muziejaus pastato architektūra liudija apie klaidingą netolimų žydų kančių istoriją. Muziejaus architektas - Lenkijoje gimęs Amerikos žydas Daniel Liebeskind. Pastatas kainavo apie 121 mln. markių. Muziejaus išlaikymas kasmet kainuos 18 mln. markių. Didelę dalį šių pinigų tikimasi gauti iš aukotojų. Vien muziejaus atidarymas kainavo jo dalyviams po 25,000 markių "už lėkštę".

Naujoji Vokietijos socialdemokratų vyriausybė yra linkusi įvesti dvigubą pilietybę. Iš jau minėtų dviejų milijonų turkų Vokietijos pilietybę turi vos 160,000. Didelį spaudos triukšmą sukėlė Bavarijos valdžios poelgis, kai į Turkiją buvo ištremtas 14-metis berniukas, apkaltintas įvairiais nesunkiais nusikaltimais. Jis buvo paleistas Istambule, nors yra gimęs bei augęs Vokietijoje ir elgiasi kaip tikras vokieťukas. Neaišku, ką su tuo vaiku padarė Turkijos vyriausybė.

Dabartinę pilietybės padėtį kritikuoja ir tie politikai, kuriems nepatinka šiek tiek rasistiška valdžios pozicija turkų atžvilgiu. Nurodoma, kad daug Vokietijos piliečių šalia Vokietijos pilietybės dar

(Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
DIRVA
TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428
e-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119-0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: DR. JONAS JASAITIS

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. – Subscription per year-\$35.00, first class-\$58 • Single copy-70 cents. Air mail overseas-\$110.00.

Prenumerata metams – \$35.00, pusei metų – \$20.00, pirmą klase – \$58 • Oro paštu į užsienį metams – \$110.00. • Atskiros numerio kaina 70 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slaptyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant – Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašyti rašiniai nepausdinami.

Redakcijos skiltis

Ar galima susitarti?

Neseniai viena, labai nevienareikšmiškai vertinama Lietuvos politikė pateikė iš pirmo žvilgsnio gana paprastą pasiūlymą. Ji teigė, kad nė viena partija šiandien dar neturi tiek intelektualinių galių, kad sugebėtų gerai valdyti valstybę. Todėl vertėtų gerai apsvarstyti, ką siūlo kitos politinės organizacijos. Taip atsirastų tobulesnės bendros veiklos programos. Po to reikėtų išrinkti asmenis, geriausiai pasiruošusius kuriai nors konkrečiai valstybės valdymo sričiai, ir iš jų sudaryti vyriausybę. Šio pasiūlymo autorė rėmėsi tuo, kad į valdžią patekusi vienpartinė "dauguma" niekaip nesusidoroja su jais tekusiais uždaviniais, daro vis didesnes klaidas, kurios blogina padėtį valstybėje, kelia piliečių nerimą ir mažina jų pasitikėjimą valdančiais.

Netrukus spaudoje pasirodė vienas už kitą ironiškesni atsiliepimai, iš kurių bene švelniausias skambėjo taip: "Politinė fantastika!" Idomu, kad nė vienas vertintojas net nebandė panagrinėti, kaip tokią pasiūlymą būtų galima įgyvendinti. Jeigu kvietimas sudaryti vyriausybę daugpartiniu (arba net nepartiniu) principu atrodo nepriimtinas rinkimus į Seimą laimėjusioms partijoms, tai kodėl negalima pasinaudoti kitų partijų parama, rengiant vyriausybės programas? O gal net nenorima tartis? Gal laimėjusieji rinkimus tebetiki, kad tik jų partijos atstovai geriausiai viską išmano? O gal svarbu tik "išbūti" valdžioje vieną terminą, pasinaudoti visomis jos teikiamomis galimybėmis ir tada ištarti: "Po mūsų – nors ir tvanas"? Kai valdžioje buvo LDDP, jų veikla noromis ar nenoromis rodė, kad tokia taisyklė vadovavosi ne vienas pareigūnas. Na ir kas, kad sužlugo ne viena kita įmonė, o daug ūkio šakų? Kaltų vis tiek nėra... Kaip jas atkurti – neaišku.

Po 1996 metų rinkimų į valdžią atėjo konservatoriai.

Tiek krikščionių demokratų, tiek centristų dalyvavimas joje tėra tik simbolinis. Per du metus šios partijos prarado beveik visas pradžioje įgytas pozicijas. Daugumos atstovai vis arčiau atmeta net Prezidento pasiūlymus, jeigu siūlomieji nėra jų partijos statiniai. Gėdingų intrigų būdu pašalintas "koalicijos partnerių" pasiūlytas, rimtų permainingų siekęs Švietimo ir mokslo ministras. Didžiules abejones sukėlė ir Muitinės departamento vadovo puolimas, pasibaigęs jo atleidimu. Keičiami gana profesionaliai dirbę Seimo kontrolieriai, vis labiau nesutariama dėl Valstybės kontrolės departamento vadovo posto, Aukščiausiojo teismo ir kitų ypatingai svarbių valdžios institucijų pareigūnų kandidatūrų. Byra ir pati Seimo dauguma: vieni perėmė naujas pareigas, kitus lyg slapčia pašalino. Nejaugi pasikartos 1992 metų istorija, kai buvo lengvabūdiškai iššvaistytas didžiulis žmonių pasitikėjimas Sąjūdžio remtais asmenimis, o vadovų pasipūtimas privedė prie triuškinančio pralaimėjimo?

Nerimauti yra dėl ko. Klesti tik kai kurie importuotojai. Nuostolius skaičiuoja net stambios pramonės įmonės. Smulkaus ir vidutinio verslo atstovai vieningai tvirtina, kad sąlygos jų veiklai per pastaruosius du metus tik pablogėjo. Plinta skaudžiausia ūkio liga – bedarbių bėda. Ar kas susimąstė, ką tai reiškia tiems tūkstančiams darbingų, bet nebegalinčių rasti darbo žmonių? Ką reiškia vis dažniau minimas žodis "varžytinė", kai žmonės nebepajėgia užsimokėti mokesčių ir praranda net tą varganą būstą keliaaukščiame betoniniame name? Apie ką liudija katastrofiškas pragyvenimo lygio smukimas mažesniuose miestuose ir kaimuose? Ką rodo vis išulesnis nusikaltėlių siautėjimas? Atsakymų reikia ieškoti visomis jėgomis, atmetus bet kokias "vienpartines" ambicijas.

Juozas Žygas

Praejusio šimtmečio antroje pusėje Europos mokslininkai kalbotyrininkai buvo susirūpinę lietuvių kalbos likimu. Kad viena iš seniausių pasaulio kalbų nežūtų mokslui, jie vyko į Lietuvą ir, kiek okupantas leido, važinėjo po kaimus ir užrašinėjo dainas, tautosaką ir kaimiečių kalbos pavyzdžius. Tie jų nuogastavimai galėjo išsipildyti, jeigu nebūtų kilęs Pirmasis pasaulinis karas ir jeigu komunizmas nebūtų sugriovęs Rusijos imperijos. Kad lietuvių tauta nežūtų, labai prisidėjo vyskupas M. Valančius, kovodamas prieš rusifikaciją ir priverstinį pravoslavimą, pats pradėjęs rašyti lietuviškas knygeles ir rūpintis jų platiniu. Jis buvo knygnešių tinklo organizatorius ir kovos už spausdintą lietuvišką žodį pradininkas.

Toji kova kėlė ir lietuvių tautinį susipratimą. Atsigauvant tautinei sąmonei, žmonės pradėjęs "Palangos Juzės" ar "Antano tretininko" knygeles skaityti, iškilo reikalas ir savo laikraštį turėti. Žinomas toks dėsni: jeigu yra paklausa, tai atsiranda ir pasiūla. Prieš saulės patekėjimą visada pasirodo aušra.

Pirmiausia tautinio atgimimo aušra apie saulės patekėjimą skelbė Maskvoje, kur lietuvių studentų būrelis 1880

KUOMET PRISIKĖLĖ BEŽŪSTANTI TAUTA

-81 metais leido laikraštėlį "Aušra". Tas leidinėlis daugiausiai rūpinosi lietuvių kalbos – gramatikos ir rašymo – klausimais. 1883 m. Ragainėje buvo išspausdintas pirmasis "AUSZRA" numeris. Ši pavadinimą pasiūlė dr. Jonas Šliūpas. Kadangi vis buvo bandoma gauti leidimą spausdinti lietuvišką laikraštį Lietuvoje, tai vertė jo leidėjus neišstoti prieš vedamą rusinimą ir carinės administracijos neteisėbes. Net buvo vengiama apie spaudos draudimą rašyti. Laikraštis buvo žadinantis lietuvių, bet dar nebuvo už jį kovojantis. Bet ir jam nebuvo lemta ilgai gyvuoti. Nesusipratimas kilo dėl viename rašinyje "Vitolio rauda" pavadinimo lietuviškąją bibliją.

Bet ledai jau buvo pralaužti, inteligentijos daugėjo. Todėl ilgai nelaukiant 1889 m. Tilžėje buvo pradėtas leisti "VARPAS" – literatūros, politikos ir mokslo mėnesinis laikraštis. Jis ne tik ėjo "Aušros" pramintais takais, bet jau drąsiai stojo į kovą dėl lietuvių teisių, prieš Rusijos politiką Lietuvoje. M. Romeris savo knygoje "Litwa" (1908), lygindamas "Aušros" ir "Varpo" laikotarpius sako, jog "Aušra" buvo lyg jaunatviškas entuziazmas, o "Varpas" – subrendusio ir savimi pasitikinčio vyro žodis ir veiksmas. Subrendimą parodo ir tai, kad "Varpas" pradėjo kelti Lietuvos nepriklausomybės klausimą.

Pagyvėjęs tautinis judėjimas ir prasidėjęs bruzdėjimai

pačioje Rusijoje paskatino ir caro valdžią panaikinti spaudos draudimą. Nesėkmė Rusijos – Japonijos kare 1904 m. prisidėjo prie išsivadavimo judėjimo. Lietuvoje tas sąjūdis buvo susijęs ir su tautiniu klausimu. Rusijoje kilus revoliucijai, caras 1905 m. spalio 17 d. paskelbė manifestą, kuriame pažadėjo žmonėms suteikti pilietines teises ir laisves, įsteigti žmonių renkama įstatymų leidybos instituciją. Lietuviškoji spauda, tuo pasinaudodama, pradėjo drąsiau kelti savus reikalavimus. Siekdami suderinti įvairių srovių požiūrius, 1905 m. lapkričio 21-22 d. į Vilnių suvažiavo apie 2000 atstovų. Šis susibūrimas įėjo į istoriją Vilniaus Didžiojo Seimo vardu. Seimas priėmė rezoliuciją, reikalaujančią Lietuvai autonomijos su visuotiniuose balsavimuose renkamu seimu Vilniuje.

Vokiečiams Lietuvą okupavus, 1917 m. rugsėjo mėn. buvo sudarytas organizacinis komitetas, kuris tų pačių metų 18-22 d. sukviėtė Vilniuje lietuvių konferenciją. Joje buvo išrinkta 20 asmenų, priklausiusių įvairioms politinėms srovėms. Ši grupė, istorijoje žinoma Lietuvos Tarybos vardu, 1918 m. vasario 16 d. paskelbė Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo Aktą. Priėmus šį dokumentą, Lietuvos nebesaistė jokie ryšiai nei su Vokietija, nei su bet kuria kita valstybe.

Tarptautinių įvykių apžvalga

(Atkelta iš 2 p.)

kų kilmės darbininkai atlieka tokius darbus, kurių patys vokiečiai nenori dirbti. Jauni vokiečių ekstremistai jau ne kartą padegė turkų namus. Kai kuriuose miestuose turkai bijo pasirodyti gatvėse vakarais, nes juos užpuola ir sumuša chuliganai.

Įvairios vokiečių politinės grupės sutaria, kad tokia padėtis tęstis nebegali ir reikia ją taisyti nedelsiant.

NAUJASIS KARALIUS

Hašemitų Jordanijos karalystė turi naują karalių Abdullah. Jis nėra dabartinės karalienės sūnus. Kai kurie jordaniečiai laukė, kad sostą paveldės dabartinės žmonos pirmagimis princas Hamzeh, bet jam dar tik 18 metų. Princas Abdullah yra anglės motinos sūnus, mokslus ėjęs Anglijos karo mokyklose

Sandhurst'e, Oksforde bei Amerikos Georgetown universitete.

Jordanijoje gyvena daug palestiniečių. Veikia net 11 Palestinos pabėgėlių stovyklų. Palestiniečiai džiaugiasi naujuoju karaliumi, nes jis yra vedęs palestinietę – princesę Ranią. Palestiniečiai tikisi, kad naujasis karalius suteiks jiems didesnę balsą karalystės tvarkyme, nes palestiniečių čia yra daugiau, negu vietinių beduinių.

* * *

37 metų princas Abdullah, tapęs naujuoju Jordanijos karaliumi, sosto įpėdiniu paskyrė savo netikrą brolį, princą Hamzeh. Karaliaus Husseino laidotuovėse dalyvavo Rusijos prezidentas B. Jelcinas, Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac, JAV prezidentas Bill Clinton, Ispanijos karalius Juan Carlos I, Jungtinių Tautų gen. sekretorius Kofi Annan ir kt.

Partizanų ir tremtinių muziejus Marijampolėje

Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių skyrius Marijampolėje jau nuo 1988 metų pradėjo rinkti medžiagą pokario partizaninių kovų ir tremties istorijai Sūduvoje įamžinti. Ilgainiui buvo pradėtas kurti Tauro apygardos partizanų ir tremties muziejus Marijampolėje. Pradžioje talpinomės dviejuose kambariuose, bet eksponatų nepaprastai greit gausėjo. 1998 gavome suremontuotas 266 kv. m. patalpas, kuriose numatėme įkurti nuolatinę parodą to laikotarpio istorijai deramai pavaizduoti.

Nesulaikomai bėga metai ir tolsta laikai, kada Lietuvos dukros ir sūnūs nelygioje kovoje grumėsi su raudonuoju okupantu dėl Tėvynės laisvės. Ant laisvės aukuro jie sudėjo savo vos pražydusią jaunystę motinų, tėvų, seserų bei brolių ašaras ir savo sveikatą ir gyvybę. Mes, išlikę gyvi, neturime teisės leisti, kad išblėstų šventa atmintis ir vardai tų, kurių krauju aplaistyta gimtoji žemė. Jei nepadarysime to dabar, vargu ar vėliau atsiras pasiryžėlių.

Tauro apygardos partizanų ir tremties muziejų toliau kurti ir jam vadovauti Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga pavedė man – buvusiai partizanų ryšininkei, KGB pragarus perėjusiai politinei kalinei. Dirbsiu tą darbą, kiek leidžia jėgos. Plėsiame visus veikiančius muziejaus skyrius. Muziejaus standuose

APDOVANOJIMAS ALGIRDUI LANDSBERGIUI

Lietuvos Respublikos Generalinis konsulas Niujorke praneša, kad Vasario 16-osios – Lietuvos valstybės atkūrimo dienos proga, už pastangas garsinant Lietuvos vardą pasaulyje Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 5-ojo laipsnio ordinu apdovanotas profesorius, prozininkas ir dramaturgas Algirdas Landsbergis. Dekretą pasirašė Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus.

Aistė Sverdiolienė
Kanceliarijos vedėja

HELP WANTED

Sales associate in
new retail shop
official BROWNS
and INDIANS
merchandise
Call: Gražina
Kudukis
(216) 531-3431

matome gausią archyvinę medžiagą: partizanų aprangą, ginklus, jų sukurtas dainas, prisiminimus ir kt. Numatome įrengti simbolinius partizanų kapus. Planuojame atskirą ekspoziciją, skirtą prievarta palikusiems gimtąjį kraštą užsienio lietuviams. Laukiame jų prisiminimų, nuotraukų ir kitų atmintinų daiktų, kuriuos vėliau išsaugoti ateities kartoms. Muziejuje galės vykti istorijos pamokos moksleiviams, bus rodamos vaizdajuostės ekskursijoms. Bet tam reikia plataus ekrano televizoriaus ar kino įrangos.

Savivaldybė mums lėšų skirti negali, nes ir pati jų neturi. Jas telkiame iš verslo žmonių, kreipiamės į išeiviją, ypač kilusią iš "Tauro" apygardos partizanų vietovių. Kiekvienam aukotojui bus pranešta apie aukos gavimą ir jos panaudojimą. Aukos gali-

ma siųsti į valiutinę sąskaitą:

Nr. 11500 6092, Lietuvos taupomasis bankas, Marijampolės skyrius, banko kodas 60107.

Sąskaita litais: Nr. 50002 106, Lietuvos taupomasis bankas, Marijampolės skyrius, banko kodas 60107.

1998 vasarą mūsų muziejų aplankė išeivijos publicistas Juozas Kojelis. Susižavėjęs jo veikla, į muziejaus sąskaitą kartu su dr. Zigmū Brinkiu įnešė 500 dolerių ir pažadėjo mums talkinti. Jis sutiko priimti Šiaurės Amerikos lietuvių aukas ir savo lėšomis jas perduoti mums. Kviečiame pasinaudoti jo paslaugomis. Juozo Kojelio adresas: 747 23rd Street, Santa Monica, CA 90402, U.S.A.

Aldona Vilutienė
"Tauro" apygardos partizanų ir tremties muziejaus vedėja
Šaulių 60, LT-4520, Marijampolė. Tel. (43)-56-223

KLAIPĖDOS MIESTO MERO SVEIKINIMAS

Lietuvių bendruomenei
(Klyvlendas, JAV)

Klaipėda

1999 m. sausio 26 d.

Gerbiamieji tautiečiai,

Lietuvos valstybės atkūrimo dienos proga leiskite perduoti nuoširdžiausius sveikinimus kiekvienam Jūsų bendruomenės nariui.

Vasario 16-oji yra ypatinga diena kiekvienam iš mūsų. Negailestingos istorijos tarpsnyje ji grūdino dvasinę rezistenciją, žadino patriotinius jausmus ir nuoseklumą dirbti Tėvynei. Jūs, kurie buvote pasmerkti ilgam priverstiniam atsiskyrimui nuo savo žemės, tos dienos priesakus ir garbę šventai saugojote ir puoselėjate ligi šiolei. Lietuvoje žinomi ir vertinami Jūsų žygiai ir pastangos, susigrąžinant Nepriklausomybę ir valstybingumą. Gerbiame Jūsų ryžtą jau trečioje - ketvirtoje kartoje diegti lietuviybę.

Šiandien mūsų kraštas ir miestas kartu su juo gyvena rimtų darbų bei permainingų laikotarpy. Klaipėda, vienintelis šalies uostamiestis, strateginė jos vieta, jaučia pareigą priimti atitinkamą atsakomybės dalį, reformuojant socialinį-ekonominį gyvenimą taip, jog Lietuva greičiau pasiektų užsibrėžtą tikslą tapti Europos Sąjungos bei NATO nare. Esame įsitikinę, kad užsienio lietuvių parama yra ir bus labai svarbi šio proceso dalis. Tarpe keturiolikos Klaipėdos užsienio miestų - partnerių Klyvlendas užima ypatingą vietą. Jis yra didžiausias miestas – vienintelis, kuriame gyvena lietuvių ir kurių dėka buvo užmegzti oficialūs bendradarbiavimo ryšiai. Tegul optimistinė nuotaika bus sėkmingų bendrų darbų mūsų Tėvynei varikliu. Vasario 16-oji tesutelkia visus lietuvius abipus Atlanto į vieną šeimą. Klaipėdiečių vardu linkiu visiems geros sveikatos, asmeninės laimės, susitikimų ant Baltijos jūros kranto.

Pagarbiai,

Nepriklausomybės Akto signataras
dr. Eugenijus Gentvilas
Meras

PASAULIS IR LIETUVA

* **"NĖRA IR NEBUS".** Rusijos Užsienio reikalų ministras Igoris Ivanovas bendroje spaudos konferencijoje su Maskvoje viešinėja Suomijos UR ministre Tarja Halonen dar kartą pareiškė, jog Maskvos pozicijoje dėl galimo Baltijos šalių stojimo į NATO "jokių pasikeitimų nėra ir nebus". I. Ivanovas prieštaravo Baltijos valstybių priėmimui į NATO ir teigė, kad rusakalbių padėtis Baltijos valstybėse trukdo geriems Rusijos ir šių valstybių santykiams. (ITAR-TASS)

* **BEDRADARBIAVIMAS.** Atvykęs dviejų dienų oficialaus vizito į Ukrainą, Lenkijos gynybos ministras Janusz Onyszkiewicz pareiškė, kad Ukraina ir toliau liks strategine karine partnere, Lenkijai įstojus į NATO. Spaudos konferencijoje J. Onyszkiewicz sakė, kad jo vizitas turi parodyti, jog Lenkija nori stiprinti bendradarbiavimą su Ukraina ir niekada nenutrauks strateginio karinio bendradarbiavimo. Jo teigimu, Ukrainos nuogastavimai, kad NATO išplėtimas sukurs "geležinę uždangą" tarp NATO narių ir buvusių sovietinių respublikų, yra nepagrįstas. (REUTERS)

* **JAV-RUSIJA.** JAV valstybės sekretorės padėjėjas Europos reikalams Mark Grossman Vašingtono strateginių ir tarptautinių tyrimų centre apibūdino NATO pasiekimus ir planus. Būsimajame NATO viršūnių Vašingtono susitikime vienas iš pagrindinių klausimų bus NATO santykiai su Rusija ir Ukraina. Rusijos Federacijos (RF)-NATO Pagrindų akte numatytos nuolatinės RF-NATO tarybos veikla 1998 m. buvo sėkminga. Šiuos santykius reikia pakelti į naują kokybinį lygį. Vašingtone NATO pakartos ištikimybę "atvirų durų" politikai ir kandidačių įtraukimo programų tęsimui. (ITAR-TASS)

* **UŽMAČIOS.** Rusijos naftos kompanijos "LUKoil" prezidento Vagito Alekperovo vizito Latvijoje metu vykusiose derybose nebuvo pasirašyta jokių dokumentų - pranešė "LUKoil" spaudos tarnyba. Rygos laikraštyje "Biznes & Baltija" išspausdintame V. Alekperovo interviu teigiama, kad "LUKoil" nori tapti ne tik Mažeikių naftos perdirbimo gamyklos akcijų savininku, bet ir jos operatoriumi su didžiuliais nuosavais resursais, kas "naudinga" pačiai Lietuvai. (INTERFAX-ANI, BNS)

* **NORI IŠVAŽIUOTI – MOKĖK.** Rusijos Dūma priėmė įstatymą, kuriuo įteisinamas privalomas mokestis, išvykstantiems iš Rusijos Federacijos teritorijos (iš žmogaus - 0.8 minimalaus uždarbio). Planuojama, kad mokesčiai bus renkami ir iš užsieniečių. Vykstantiems kryptimis Kaliningradas - Rusija įstatymas netaikomas. (BNS)

* **RUSIJA SIŪLO NUBRAUKTI PUSĘ JOS SKOLŲ.** Rusijos finansų ministro pavaduotojas Michailas Kasianovas teigė, jog "pertvarkyti" Rusijos Rusijos užsienio skolą pagal Lenkijai pasiūlytą planą, į kurį įėjo 50 proc. skolų nurašymas, nėra blogiausias pasirinkimas. Nuo praeitų metų spalio Rusija nepajėgė išmokėti 1.5 milijardo JAV dolerių skolos užsieniui dėl šalies kilusios finansų krizės. Kiek anksčiau Paryžiaus klubo kreditoriai sutiko sumažinti Lenkijos užsienio skolą 50 proc., Bulgarijos - 35 proc., o Lotynų Amerikos šalims - nuo 30 iki 50 proc. (REUTERS)

* **KAIP DAROMA "NUOMONĖ"?** Estijos visuomenės nuomonės tyrimo centro surengtos apklausos duomenimis, 41 proc. apklaustųjų Estijos gyventojų pasisako už Estijos narystę NATO, 39 proc. - prieš, 20 - neturi nuomonės. 51 proc. apklaustųjų pasisako už Estijos narystę ES, 27 proc. - prieš, 22 proc. - neturi nuomonės. Telefonu sausio mėnesį buvo apklausta 1000 žmonių. (BNS)

* **LIETUVA-GUDIJA.** Gudijos (Baltarusijos) ambasadorius Lietuvoje Vladimiras Garkunas planuojamą radijo stoties "Baltijos bangos" transliaciją į Baltarusiją įvertino kaip kišimąsi į vidaus reikalus ir pareiškė: jeigu radijo stotis "Baltijos bangos" pradės veiklą, "Baltarusijos pusės atsakymo neteks laukti". Lietuvos ūkio ministras Vincas Babilius išplatino pareiškimą: jeigu Minskas iki vasario 15 d. nepateiks atsiskaitymo už pateiktą elektros energiją plano, Lietuva jos į Baltarusiją nebeeksportuos. Lankydamasis Iževske Baltarusijos prezidentas Aleksandras Lukašenka apkaltino Lietuvą ir Lenkiją elektroniniu Nepriklausomų valstybių sandraugos erdvės žvalgymu "iki pat Maskvos". (INTERFAX)

* **ŠANTAŽAS.** JAV teisingumo departamento specialiųjų tyrimų skyriaus (Office of Special Investigations, OSI) direktorius Eli Rosenbaum tvirtina, kad turi įrodymų, jog Lileikis simuliuoja savo ligas, o iš tiesų gali dalyvauti teisme. JAV ambasados Vilniuje atstovė spaudai Lisa Helling neturėjo ką pasakyti apie Rosenbaum teiginius. Pats E. Rosenbaum taip pat atsisakė pagrįsti savo tvirtinimus. Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus atstovas griežtai paneigė Simon Wiesenthal centro kaltinimus, esą Lietuva tyčia vilkina Lileikio ir Gimzausko teismus. (REUTERS, DPA, INTERFAX)

Amerikos Lietuvių Tautinėje sąjungoje ALTS valdybos posėdis

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos valdybos posėdis įvyko sausio 20 d. Jame buvo išsamiai aptarta Lietuvos nepriklausomybės atstatymo – Kovo 11-osios minėjimo programa. Minėjimas įvyks kovo 14 d., sekmadienį Pasaulio Lietuvių centre (PLC) šia tvarka: 11 val. – pamaldos Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos koplyčioje; 12:30 val. – programos pradžia PLC salėje. Pagrindinę kalbą pasakys Lietuvos generalinis konsulas Giedrius Apuokas. Meninėje dalyje dr. Vilija Kerelytė padainuos keletą dainų, akomponuojant Algimantui Barniškiui, o Daiva Meilienė padeklamuos tai progai pritaikytus eilėraš-

čius. Pamaldų metu giedos ir himnų giedojimui minėjime vadovaus solistė Laimutė Štepaitytė.

Lietuvių tautininkų sąjungos suvažiavime, kuris įvyks 1999 m. kovo 6 d. Vilniuje, atstovauti Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos valdybą įgaliotas vicepirmininkas, inž. Eugenijus Bartkus.

Valdyba yra pasiryžusi sutvarkyti sąjungos archyvinę medžiagą. Sąjungos skyrius prašome sutvarkyti turimą archyvinę medžiagą ir atsiųsti ją Oskarui Kremeriui – 1005 Sherwood Dr. LaGrange Park, IL. 60525.

Vaclovas Mažeika

Amerikos Lietuvių taryboje KVIEČIAME Į KONFERENCIJĄ

Kviečiame dalyvauti Jungtinio Amerikos baltijiečių komiteto (Joint Baltic American National Committee-JBANC) trečiojoje Baltijos valstybių saugumo konferencijoje. Ši konferencija vyks kovo 5-6 dienomis Washington, DC apylinkėse, "Crystal City Marriott viešbutyje".

Kovo 5 d., penktadienį, numatyti susitikimai su JAV valdžios atstovais bei Kongreso nariais. Šeštadienį įvyks keletas seminarų ir informacinių pristatymų. Dr. Vytautas

Landsbergis bus šios konferencijos iškilmingos vakarienės pagrindinis kalbėtojas.

Konferencijos metu bus išskirtinė proga dalyvauti svarstybose Baltijos valstybių politinės, karinės bei ekonominės brandos tema. Tai nepaprastai aktualu prieš balandžio mėnesį įvyksiantį NATO viršūnių susitikimą Vašingtone. Bus galimybė pabendrauti su Baltijos valstybių valdžios atstovais, įvairių verslo ir akademinio sričių specialistais. *ALT inf.*

Amerikos Baltų Laisvės lygoje

NAUJA REZOLIUCIJA JAV ATSTOVŲ RŪMUOSE

Praneša Angelė Nelsienė

Amerikos Baltų Laisvės lyga praneša, kad vasario 2 d. kongresmenas John Shimkus savo ir kolegų (Kucinich, Pallone, Pascarell, Knollenberg, Cox ir Jones) vardu JAV Atstovų Rūmuose pateikė rezoliuciją "H. Con. Res. 21", rekomenduojančią Lietuvą, Latviją ir Estiją priimti į NATO. Ši rezoliucija perduota Užsienio reikalų komitetui. Kaip jau buvo pranešta anksčiau (žr. "Dirvos" 6 nr.) sausio 20 d. panašią rezoliuciją JAV Senatui pateikė senatorius R. Durbin. Ji taip pat yra perduota į Užsienio reikalų komitetą.

Amerikos Baltų laisvės lyga prašo visus lietuvių organizacijas, visus lietuvius ir jų draugus kreiptis į savo atstovus JAV Senate ir Atstovų rūmuose. Prašykite, kad jie palaikytų "S. Con. Res. 2" ir "H.C. Res. 21", tapdami jų rėmėjais ("co-sponsors"). Labai svarbu, kad kuo daugiau

senatorių ir kongresmenų paremtų šias rezoliucijas Užsienio reikalų komitetuose.

Paskambinkite tel. (202) 224-3121 ir pasakykite savo senatoriaus pavardę. Kai jus sujungs su jo įstaiga, nurodykite, kad norite kalbėti su padėjėju ("Legislative assistant" ir perduokite prašymą, kad Jūsų senatorius paremtų rezoliuciją "S. Con. Res. 2", rekomenduojančią priimti Lietuvą, Latviją ir Estiją į NATO ("recommending the integration Lithuania, Latvia and Estonia into NATO").

Tuo pačiu telefonu (202) 224-3121 galite pasinaudoti, norėdami susisiekti su Atstovų Rūmais. Atsiliepus Jūsų kongresmeno padėjėjui ("Legislative assistant") prašykite, kad Jūsų atstovas paremtų kongresmeno John Shimkus rezoliuciją "H. Con. Res. 21" ("recommending the integration Lithuania, Latvia and Estonia into NATO")

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos valdyba. Priekyje sėdi (iš kairės): vicepirm. Vaclovas Mažeika, pirm. Petras Buchas, vicepir. Eugenijus Bartkus. Stovi: sekretorė Vanda Mažeikienė ir išd. Oskaras Kremeris.

LIETUVIŲ FONDO PRANEŠIMAS

Pranešame, kad prašymai 1999 metų švietimo, kultūros bei kitiems lietuvių išlaidų poreikiams remti turi būti įteikti iki kovo 15 d. Prašymus dėl stipendijų skyrimo studentams reikia įteikti iki

balandžio 15 d. Prašymų anketas galima gauti Lietuvių fondo raštinėje darbo dienomis nuo 9 iki 5 val. p.p. šiuo adresu: 14911 127th Str, Lemont, IL 60439. Telefonas: (830) 257-1616.

Užpildytas prašymų anketas prašome grąžinti paštu arba įteikti asmeniškai Lietuvių Fondo raštinėje nurodytu adresu.

Juozas Končius

JAV LB įstaiga – naujoje vietoje

Sausio 24 d. įvyko oficialus atidarymas JAV LB įstaigos naujoje vietoje: 11250 Roger Bacon Dr., Reston, Va. 22090. Anksčiau Bendruomenės įstaiga buvo Arlington, Va., kiek arčiau Vašingtono centro. Bet tos patalpos buvo gana mažos, o ir aplinka ten pasidarė gana neįdomi. JAV LB įstaigos direktorė Audronė Pakštienė, jau kurį laiką ieškojusi naujų patalpų, pagaliau jas surado. Nors įstaiga yra dabar kiek toliau nuo centro, bet netoli nuo greitkelio, vedančio į Dulles oro uostą. Todėl ji – lengvai pasiekama.

Nors įstaigos patalpos nors beveik padvigubėjo, vis dėlto jos yra mažesnės, negu mes norėtume. Aplinka – labai maloni ir rami, yra vietos

automobilių stovėjimui. O tai – labai svarbu Vašingtono apylinkėse. Įstaiga įsikūrė namo, kurį puošia graži augmenija, pirmajame aukšte.

Į LB įstaigos atidarymą atvyko Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė ir vykdomasis vicepirmininkas dr. Vytautas Bieliauskas. Taip pat dalyvavo LR ambasadorius Stasys Sakalauskas, jo žmona p. Jūratė ir ambasados patarėja p. Rita Kazragienė. Atidarymo proga pagrindinį žodį tarė JAV LB Tarybos pirmininkas plk. Donatas Skučas. Šia proga kalbėjęs ambasadorius S. Sakalauskas palinkėjo Lietuvių bendruomenei ir jos įstaigos direktorei A. Pakštiei pasisekimo visuose darbuose.

Šiuo metu įstaigoje dirba

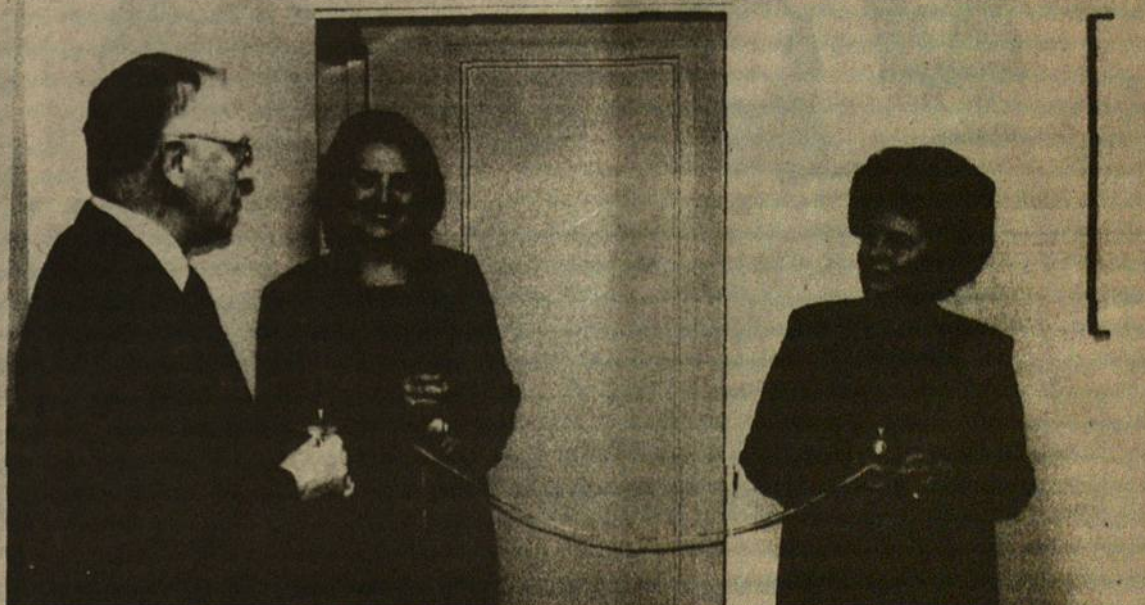
tik viena direktorė. Ieškome talkininkų iš Vašingtono apylinkės lietuvių tarpo, nes darbo daugėja kasdien. Įstaigoje yra modernūs kompiuteriai, nupirkti, gavus pagalbą iš Lietuvių fondo.

Po jaukaus pobūvio svečiai išsiskirstė, o JAV LB pareigūnai – R. Narušienė, D. Skučas ir V. Bieliauskas nuvyko į Pakščių namus ir posėdžiavo su Vašingtono apylinkės valdyba. Šią valdybą atstovavo pirmininkas V. Nakas, D. Sužiedėlis, G. Draugelis ir A. Šilas. JAV LB įstaigos tel. 703/397-0950, faksas: 703/397-0951.

e-mail: lacinc@erols.com
webside: www.JAVLB.org

Naujoje vietoje įsikūrusi JAV LB įstaiga jau dirba.

Dr. Vytautas Bieliauskas

LB įstaigos atidarymas Vašingtone. Iš kairės: LB Tarybos prezidiumo pirm. D. Skučas, Krašto valdybos pirm. R. Narušienė ir LB įstaigos direktorė A. Pakštienė.

Baltimorė, MD VAIKŲ ŠALPA

Jonas Kardokas

Sausio mėnesį įvykusia-me Baltimorės pensininkų klubo susirinkime pagrindine kalbėtoja buvo Teresė Landsbergienė. Ji perskaitė pranešimą apie vargstančius Lietuvos vaikus. Jame išsakyta mintis papildyti pačios prelegentės paruošta nuotraukų ir laikraščių ištraukų parodėlę, atskleidžianti globotinių vaikų padėtį.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, kai ambasada vadovavo Stasys Lozoraitis, buvo suruoštas seminaras "Pagalba Lietuvai". Į tą seminarą atvyko Danutė Baltutytė iš Australijos, kuri jau dirbo Lietuvoje ir buvo geriausiai susipažinusi su vaikų padėtimi. Ji ypač domėjosi negaliojančiais vaikais, kurių fizinis arba psichinis vystymasis yra sutrikęs. D. Baltutytė su keliomis vietinėmis moterimis įkūrė mokyklėlę to-

kiems vaikams ir pavadino ją "Viltis". Nuo tada Vašingtono skautės židinetės, gavusios sąrašus iš "Vilties" centro, pradėjo rinkti ir ėmė ruošti siuntas pavieniams vaikams bei gausioms šeimoms.

1993 metais Čikagoje įsteigė "Lietuvos našlaičių globos komitetas", vadovaujamas dr. Albinos Prunskienės. Ji taip pat lankėsi Lietuvoje ir domėjosi vaikų padėtimi. Tuo laiku T. Landsbergienė, gyvenanti šalia Vašingtono, buvo pakviesta prisidėti prie šio komiteto. Po poros metų Albina Prunskienė dėl pablogėjusios sveikatos pasitraukė iš pirmininkės pareigų, bet liko Garbės pirmininke iki mirties. Komitetui toliau vadovauja Birutė Jasaitienė.

T. Landsbergienė priminė, kad niekas iš šiame komitete dirbančiųjų jokio atlyginimo negauna. Vykstantieji į susirinkimus Amerikoje arba Lietuvoje patys padengia savo kelionių ir pragyvenimo išlaidas.

Dr. A. Prunskienė ir prel. J. Prunskis, prieš daugelį metų gavęs palikimą, iš jo šelpė lietuviškas organizacijas, našlaičius ir studentus. Po A. Prunskienės mirties buvo su-

T. Landsbergienė prie parodos standų su Baltimorės pensininkų klubo pirmininku A. Skudžinsku. Landsbergio nuotr.

rinkta 6500 dol. našlaičiams. Velionės sūnus su marčia, kurie abu yra gydytojai, toliau dalyvauja vaikų globoje.

"Lietuvos našlaičių globos komitetas" prašo privačius asmenis globoti nors po vieną vaiką, prisiunčiant 150 dol. metinį mokestį. Vaikas arba jo globėjai Lietuvoje tada gauna 50 litų priedą kas mėnesį. Kam būtų per sunku paaukoti 150 dol., galima šelpti ir mažesnėmis sumomis.

Kita šelptina vaikų globos organizacija yra "Kaimo vaikai". Jai vadovauja "Vals tiečių laikraščio" redaktorius Jonas Švoba ir jo žmona. Šis fondas nemokamai naudoja redakcijos patalpas. Taip pat ir kiti laikraščio darbuotojai aukoja savo laiką ir pastangas šiam kilniam darbui.

Blogiausia vaikų padėtis yra kaimuose. Kaimo žmogus, sovietmečiu praradęs nuosavybės teises į žemę, prarado pagarbą darbui ir žmogui. Išplito girtavimas ir šeimų irimas. Nuo šios ydos labiausia nukentia niekuo nekalti vaikai. Miestuose padėtis yra žymiai geresnė. Ten ir šalpa yra lengviau prieinama.

Redaktorius J. Švoba, atsakydamas į neigiamą pastabą, kad Lietuvai tų "skudurų" jau nebereikia, teigia: dar tų "skudurų" Lietuvai ilgai reikės. Labai reikia pagalbos daugiavaikėms šeimoms. Per "Kaimo vaikų" organizaciją, kuri bendradarbiauja su vietos socialinio aprūpinimo įstaigomis, galima gauti sąrašus šeimų, kurioms labiausiai reikia globos. Paramos laukia ir kaimo mokyklos.

Jose trūksta įvairių mokymo priemonių. Čia turime galvoje ne kompiuterius ar fizikos laboratorijas, bet kasdienes mokyklos reikmenis.

A.a. Stasys Lozoraitis ne kartą sakė, kad "vaikai yra Lietuvos ateitis". Kai kur Lietuvoje kunigai ir seselės steigia globos namus-mokyklėles, kurias lankantieji gauna ir pavalgyti. Siekiant jiems padėti, 1998 metais Čikagoje įsteigta organizacija – "Vaiko vartai į mokslą". Suporuoti kai kurie miestai: Čikaga su Vilniumi, Los Angeles su Kaunu ir pan.

Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus spaudžia Švietimo ministeriją, kad rastų būdus, kaip visus vaikus pristatyti į mokyklą. Prisidėjime prie jų globos.

Paskutinis sudiev lietuvių tautinių šokių meno pradininkei

Šių metų sausyje mus pasiekė žinia, kad Australijoje, Adelaidėje, slaugos namuose, baigdama devyniasdešimt pirmuosius metus, mirė Marija Baronaitė – viena iš žymiausių lietuvių tautinių šokių meno puoselėtojų. Ji gimė 1908 m. sausio 5 d. Vilniuje. Baigusi Panevėžio mergaičių gimnaziją, įstojo į Rygos Fizinio auklėjimo ins-

titutą, kurį baigė 1929 m. pirmąja mokine. Greitai po to Švietimo ministerija ją išsiuntė į Austriją gilinti studijų Vienos ir Grazo universitetuose.

1935 m. M. Baronaitė baigė Grazo universitetą ir, grįžusi į Kauną, pradėjo dirbti 1934 m. įsteigtuose Aukštųjų kultūros kursuose. Jaunai Lietuvos vals-

tybei labai trūko kvalifikuotų mokytojų. Užpildžius šią spragą, kursai buvo uždaryti, o Vytauto Didžiojo universitete įsteigta Fizinio auklėjimo katedra. M. Baronaitė paskirta šios katedros lektore. Jai buvo pavesta dėstyti mankštą, ritminę gimnastiką ir plastikos judesius. Prasidėjus lietuvių tautinių šokių atgimimui, ji labai aktyviai įsijungė

į šį sąjudį ir greitai pradėjo vadovauti išvykoms į užsienį – į tarptautinius festivalius.

1940 m. pradžioje VDU Humanitarinių mokslų fakultetas bei Fizinio auklėjimo katedra buvo perkelti į Vilniaus universitetą. Marija Baronaitė su savo studentėmis persikėlė į Vilnių. Tų pačių metų rudenį muzikas Jonas Švedas Vilniuje įsteigė

Liaudies ansamblį. Jis pakvietė Mariją sudaryti 8 porų šokėjų grupę iš Vilniaus universiteto studentų ir paruošti tautinius šokių programą ansamblio koncertams. M. Baronaitė puikiai atliko šią užduotį: iš Humanitarinio fakulteto studentų bei vaikinų, atrinktų iš Teisės fakulteto, ji

(Nukelta į 10 p.)

Liaudies ansamblio šokėjų dalis snieguotą 1942 metų dieną Vilniuje. Filharmonijos kieme. Iš kairės: Zenonas Parulis, Kleva Mickevičiūtė, Jonas Sideravičius, Liucė Andriulienė, Jurgis Ramelis, Elena Labutytė, Marija Baronaitė, Elba Ličkūnaitė, Marytė Ivaškytė, neatpažintas, Genovaitė Dumčiūtė, Jonas Krukis, Juozas Lingys, Jonas Maurukas.

Jaunimo puslapis

Skyriaus vedėja – Rita Augienė

"Aušros" aukštesniojoje lituanistinėje mokykloje

Aurelija Maleckaitė

Lietuva garsėja savo mėlynaisiais ežerais, didelės paslaptys slepiasi ežerų dugne, giliausiose ir tamsiausiose vietose. Lietuva garsėja ir sa-

LIETUVOS GROŽIS

vo puikiaisiais miškais, kurie gali papasakoti apie Lietuvos praeitį. Vaikščiodamas po plačiasias pievas, gali pajusti smilgų šnarėjimą, iš kiekvienos gėlės, kiekvienos žolės sklindantį kvapą, kuris atgaivina tave nuo dienos rūpesčių. Atsigulęs vakare ant pačios aukščiausios kalvos, gali skaičiuoti žvaigždes, kurios lyg mažos lemputės viena po kitos sužimba. Vėliau mažutėmis žvaigždutėmis būna nusėtas visas dangus.

Kai ryte tave pažadina šiltas saulės spindulėlis, pa-

žvelgęs tau į akis, žvaliai atsikeli ir bėgi į lauką, kur tave pasveikina paukščių čiulbėjimas, giedras dangus ir gera kaip mama saulė. Ji sušildo tavo jausmus ir tu nori pakilti lyg paukštis. Nori pamatyti, kaip upelis tyliai čiurlena ir vilioja atsigavinti jo vėsiam vandenyje. O netoliese stirnelė švelniai laižo šiltu liežuvėliu glotnų stirniuko kailiuką. Bet tavo svajones sudrumsčia pribėgęs rainasis katinėlis, kuris murkia ir prašo tavęs pažaisiti su siūlų kamuoliu.

Mokykla, kuriai padeda Amerikos tautininkai VILNIAUS "LIETUVIŲ NAMAI"

Neseniai "Dirvos" redakcija gavo Vilniaus vidurinės mokyklos "Lietuvių namai" direktoriaus pavaduotojo A. Bakšio laišką. Priminę, kad jau pernai mūsų savaitraštyje buvo išspausdinti keli šios mokyklos mokinių rašiniai, A. Bakšys prašė perduoti nuoširdžią padėką Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos valdybos nariams – Vandai ir Vaclovui Mažeikoms. Mažeiki-

kos remia šioje mokykloje rengiamus literatų konkursus, skiria premijas jų laimėtojams.

Ši mokykla buvo įkurta 1990 m. balandžio 24 d. Jos steigimo įsakyme nurodyta: "... įkurti Vilniaus respublikinę internatinę mokyklą lietuvių dėstomąja kalba vaikams, gyvenantiems už Lietuvos Respublikos ribų". Čia mokosi nemažas būrys Lietuvos

tremtinių vaikų. Anot neseniai Klyvlende viešėjusio Lietuvos Seimo nario, poeto Vytauto Cinausko, daugelis jų atvyksta į Vilnių, nemokėdami lietuviškai, tačiau šioje mokykloje jie tampa Lietuvos patriotais.

Pradedame spausdinti neseniai "Lietuvių namuose" pasibaigusio literatų konkurso laimėtojų rašinius.

Ka man sako Vasario 16-oji?

Tatjana Toločko
12 klasės moksleivė

1941 m. birželio 14 d. keturiolikmetis Tatjanos senelis Jonas Matačiūnas su visa šeima buvo ištremtas į Sibirą. Tik 1988 m. jam pavyko grįžti į Lietuvą. 1990 m. J. Matačiūnas sužinojo apie Vilniuje įsikūrusią mokyklą tremtinių vaikams. Tai buvo puiki galimybė jo vaikams atvažiuoti į Lietuvą, išmokti lietuvių kalbos bei susieti savo gyvenimą su bočių žeme. 1991 m. Tatjana su vyresniąja seserimi ir jaunesniu broliu atvyko į "Lietuvių namus". 1998 m. ji baigė šią mokyklą ir dabar sėkmingai studijuoja Vilniuje. Deja, senelis jau nebesužinos, kaip susiklostys anūkų gyvenimas – 1993 m.

J. Matačiūnas mirė. Šis šviesios atminties žmogus kūrė eiles. Jo eilėraštis "Į Lietuvą grįžtam" tapo mokyklos himnu.

"Vasario 16-oji – tai vilties ir pasitikėjimo savo ateitimi diena. Ta diena – šviesos spindulys, ryškus ženklas tos krypties, kuria Lietuva turi eiti. Tai diena, kurią Lietuva pamini jau 80-ąjį kartą", – perskaičiau žodžius, parašytus stende, skirtame Lietuvos Nepriklausomybei paminėti. (rašyta 1998 metais-red.) Juos galėjo perskaityti daugiau negu 200 žmonių, nes stendas kabo mūsų mokyklos antrame aukšte. Kai stovėdama per pertrauką skaičiau, prie manęs nebuvo priėjęs nė vienas mokinys, niekas nesidomėjo, kas parašyta. Nejaugi niekam nieko nesako Vasario 16-oji – Lietuvos Nepriklausomybės diena?!

Man ši data yra ypatinga. Prieš 80 metų ji lėmė Lietuvos ateitį. Tą dieną daktaras Jonas Basanavičius ir daug kitų lietuvių inteligentų pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės aktą. Tai buvo labai drąsus ir sėkmingas žingsnis. Lietuva tapo laisva. Visi lai-

mingi, ašarų pilnomis akimis tarė J. Basanavičiui:

Mintis tavo užžiebė aušrą
Tėvynės nakties glūdimoj
Ir kelią tautiečio nušvietė
Tamsioj, ūkanotoj dienoj.

Kokia garbė turėti tokių žmonių, kaip J. Basanavičius! Laimingas tas, kuris tą dieną buvo Štralio namuose ir išgyveno tą pakilią akimirką. Aš nepatyrčiau tos laimės, bet dabar kiekvienais metais išgyvenu ją.

Kasmet Vasario 16 dieną žmonės giedoja Himną. Tiesa, tik 20 metų jie giedoja drąsiai ir aiškiai. Paskui beveik pusę amžiaus žmonės už jį buvo tremiami, nes Lietuva buvo okupuota. Devintajame dešimtmetyje jų balsai stiprėjo, drąsėjo, ir 1990 m. kovo 11 d. "užtvanka" griuvo: daina kaip didžiulė nesustabdoma upė prasiveržė iš žmonių širdžių. Uzdainavo visa Lietuva:

Geltona spalva – tai saulė,
Žalia – tai laukų spalva,
Raudona – tai mūsų kraujas,
Kartu jos – tai Lietuva.

Kiekvienas suvokė, kad be Sąjūdžio nebūtų didžiojo

(Nukelta į 8 p.)

Neseniai atvykusiems į Ameriką IMIGRANTAI IR PABĖGĖLIAI

Raimonda Mikatavagė

11

Nekilnojamo turto kompanijos, įstaigos, teikiančios paskolas gyvenamajam būstui įsigyti, automobilių parduėjai gali net pasisiūlyti apmokėti vertimo paslaugas, kad tik taptumėte jų klientu. Naudodamiesi šia paslauga, sėdėsite tame pačiame kambaryje, tačiau kalbėsitės skirtingomis telefono linijomis. Laikydami priešais save tekstą su pageidavimu gauti vertimo paslaugas, savo kreditinę kortelę ir telefono numerį, kuriuo ketinate skambinti, surinkite 1-800-528-5888. Pasiskambinę šiuo numeriu, sužinosite konkrečias aplinkybes, jums nemokamai parodys, kaip vyksta šis procesas. Šia paslauga galima naudotis 24 valandas per parą, nereikia jokių išankstinių užsakymų. Paslaugos kaina svyruoja nuo 4.15 iki 7.25 dolerių už minutę, priklausomai nuo pasirinktos kalbos.

DERYBŲ MENO PRADMENYS

"Derybos yra aukščiausia bendravimo forma, kuria naudojausi mažiausiai žmonijai", – yra pasakęs Amerikos prezidentas John F. Kennedy.

Štai jums toks pavyzdys:

Tėtis:

– Už tai, kad šią savaitę plausi mano automobilį, aš tau mokėsiu 50 centų. O jei tai darysi ir kitą savaitę, pakelsiu užmokestį iki dolerio.

Sūnus:

– Tada aš pradėsiu darbą kitą savaitę.

Žmonės, kuriems sekasi, vadovaujasi tokia taisykle: "Gaunate ne tai, ko nusipelnėte, o tai, ką išsiderėjote". Derybas tiksliausiai galima apibūdinti kaip bendravimą, kuriame, siekiant savo tikslų, laimi abi pusės (Roger Fisher). Jeigu pasiektas toks susitarimas, kuriame viena pusė laimėjo, o kita pralaimėjo ir dėl to jaučiasi nesmagiai, tai jo sudarymo derybomis nepavadinsi. Visi mes deramės, nors ne visada taip įvardijame savo veiklą. Derasi verslininkai, politikai, studentai, pirkėjai, sutuoktiniai, vaikai. Amerikoje labai vertina-

mas sugebėjimas derėtis. Jei sugebėsite išsiugdyti šią sugebėjimą, sutaupysite pinigų, išsirinksite geresnius sprendimus ir pajusite kur kas didesnę pasitenkinimą. Net tada, kai tenka ką nors pirkti, nepamirškite, jog pirmiausia privalote spręsti ne apie žmones, o apie daiktus. Galite tapti puikiu derybininku, jeigu išmoksitės subtiliai kritikuoti daiktus ar bandysite įveikti problemą. Tačiau niekada nemėginkite užsipulti žmonių. Visada prisiminkite, jog santykiai su derybų partneriais yra vertingi: ateityje jums dar gali tekti susidurti su šiais žmonėmis. Visada stenkitės būti partneriu, o ne priešininku.

Dėl bet ko derėdamiesi, visada turėkite galvoje jų planą ir taktiką. Nors turėtumėte pradėti derėtis, draugiškai pasitikėdami, derybų sėkmei būtinas nedidelis skeptiškumas. Labai sunku atspėti, ar jūsų partneriai nenaudoja kokių nors triukų. Pavyzdžiui, kai kurie automobilių parduėjai trumpam pasiūlo sakydami, kad eina pasikalbėti su vedėju ir bandys "išsiderėti" jums palankiausią kainą. Iš tikrųjų dažniausia jie pasislepia kelioms minutėms, o po to sugrįžta, sakydami: "Padariau viską, ką pajėgiau. Tai pati palankiausia kaina". Arba: "Daugiau nebegalime daryti jokių nuolaidų". Neišsigąskite ir nenusileiskite.

Išmokite atspėti, kada partneriai naudoja panašius triukus. Paklauskite, ar jie nenorėtų sąžiningai susitarti, užuot mėginę naudotis tokiais išdaigomis. Bet jeigu savo derybų partnerį apšauksite melagiu, jis tik dar atkakliau laikysis savojo nusistatymo, kad įrodytų, jog nemeluoja.

Jeigu pašnekovas nusiteikęs priešiški, paklauskite jo patarimo, šitaip jį "suminkštindami". Pasiūlykite jam pabandyti kartu paieškoti abiem pusėms priimtino sprendimo. Taip pat turėkite ir atsarginių variantų. Galite ir paprasčiausiai išeiti, jeigu nepavyksta susitarti.

Baigusi universitetą, aš gavau darbą didelėje korporacijoje ir turėjau rūpintis pirkimais. Korporacija nukreipė mane į kursus, kuriuose išmokau pateikti paraiškas pirkiniams, analizuoti komercinius pasiūlymus ir derėtis dėl palankiausios kainos. Tačiau šiuose kursuose labai mažai laiko buvo skirta kokybės įvertinimui.

Immigrants and Refugees/ by Raimonda Mikatavagė. Tel: (410) 374-3117. Fax: (410) 374-3569. E-mail: books@melodija.com

PASIVAİKŠČIOJIMAI PO ŽALIUOSIUS RŪMUS

Jonas Dunduras
40

Amazonijos indėnai specialaus laiko valgymui, kaip pusryčių, pietų ar vakarienes neturi. Jie valgo tada, kai skrandis išreiškia savo reikalavimus jam įprastais būdais. Tokiu atveju indėnai pirmiausia žvelgia į savo šabono dalies pastogę, kur paprastai kabo kekės nokstančių bananų ar įvairių palmių vaisių. Bananų giminė skiriasi į dvi pagrindines dalis: į bananus, žinomus daugumoje pasaulio šalių vienokia ar kitokia šio vardo versija, ir į kitą banano giminę, kurios lietuviško pavadinimo nežinau, o gal būtų ir nėra. Bet angliškai ir ispaniškai kalbančiame pasaulyje ji žinoma "Plantain" ir "Platano" vardu. Tad šiame pasakojime tą rūšį toliau vadinsime **platanais**.

Bananų yra per trisdešimt atmainų, pradedant vadinaisiais "Lady Fingers" liliputais, obuolių ir braškių skonį turinčiomis rūšimis ir baigiant turinčiais purpurinę žievės spalvą. Berods tik trys atmainos yra plačiau žinomos Vakarų industriniame pasaulyje, nes kitos yra per daug jautrios pervežimams ir ligoms. Visos bananų rūšys yra saldžios ir gana skanios, nesmarkiai pakeptos aliejuje ar svieste. Tai mano mėgiamas patiekalas Lotynų Amerikos tropikuose, o ypač su vištiena ir ryžiais – "Pollo con arroz y platanos". Tuo tarpu platanai turi banano išvaizdą, prinokę išlaiko žalią žievės spalvą, yra didesni už bananus, labai krakmolingi ir beveik arba visai nesaldūs. Būtent todėl man, reikalaujančiam bent šešių restorani-

nių maišelių cukraus vienam puodukui kavos ir kartais užsibarstančiam cukraus ant valgomųjų ledu, ši rūšis yra "neautoritetinga". Lotynų Amerikos miestiečiai platanus dažniausia valgo, apkepintus aliejuje, tuo lyg suteikdami jam mūsiškės bulvės pareigas įvairiuose patiekaluose.

Indėnai platanus valgo su žieve, apkepintus savo ugnia-
viečių žarijose. Platanai neturi nei banano skonio, nei aromato. Humoristai platano skonį apibūdina kaip riestainio skylės skonį, tuo vaizdžiai paaiškindami, jog platanas skonio neturi. Bent man jo kasnis burnoje jaučiamas kaip miltina, krakmolinė, beskonė masė. Tačiau ji yra maistinga. Jei kam įdomu, botanikai plataną vadina "Musa Paradisiaca".

Šabono palubėje kabančios palmių vaisių kekės atsištos iš čia pat džunglėse augančių įvairių palmių. Tai minkšti vaisiai arba minkštoki riešutai. Labiausiai Yanomami mėgstamas palmės vaisius yra jų vadinamas "Raša", išoriniam pasauliui žinomas (lietuviška tarsena) kaip "Pichiguao". Misionieriai šią palmę vadina "Peach Palm" (persikine palme), nes jos vaisių spalva ir dydis primena persikus.

Palmių vaisių ir riešutų kekės gali sverti daugiau kaip dvidešimt svarų. Taigi, pajutęs švelnią apetito ataką, indėnas greitai ir lengvai gali pasiekti tas palubėje kybančias kekes, bananus ir platanus. Smarkiau praalkus, jam tenka šauktis lanko ir strėlių pagalbos.

Kartais net ir aplink šaboną, bet dažniausia atokiau nuo jo yra daržai, sodinami dar nuo tada, kai naujam šabonui pradėdama ruošiamą džunglių aikštę. Daržai šabono bendruomenę aprūpina valgomoja augmenija. Juose be jau minėtų bananų ir platanų, svarbiausi yra kiek anksčiau šiame pasakojime nurodyti Yuca šakniavaisiai. Tik noriu dar kartą priminti, jog to šakniavaisio vardas kaitaliojasi tarp Yuca, Cas-

Orinoko avantiūra

Laikinos pašiūrės, kuriose prisiglaudžia naujoje vietoje statomo šabono gyventojai.

sava ir Manioc. Todėl dažnokai būna neaišku, apie ką kalbama: apie šio augalo šaknį, jos kruopų formos miltus ar iš jų keptus duonos blynus. Viename šaltinyje aiškinama, jog Yuca yra šaknis, jos miltai – Manioc, iškepta duona – Cassava. Bet iki šio momento tiesos dar nežinau.

Bananų ir platanų auginimas daržuose yra ypatingai paprastas procesas. Bananui ar platanui atgyvenus savo derlingą amžių, medį primenantis aukštas, žalias, minkštas augalas supjaustomas į gabalus, turinčius atžalų "akis". Tie gabalai sukišami į paruoštą dirvą ir po keletos mėnesių jau gauni naują bananų derlių. Taigi, angliavandenių tipo maisto netruksta. Jo suvartojama daug. Apie tai liudija ir didoki suaugusių bei vaikų pilvai. Su baltymais ir riebalais jau yra šiek tiek kebliau, bet irgi – ne kritiška. Jų pasigaminimas priklauso nuo medžioklės meno ir joje naudojamų įrankių tobulumo.

* * *

Mus apsupusi grupė greitai nustojo manimi domėtis ir visą dėmesį nukreipė į sūdytas, džiovintas žuvis, ką tik atsigabentas iš laivo ir skirtas jiems pavaišinti. Norint išvengti nepageidaujamų nekantrumo demonstracijų, artėjo laikas ruošti būsimosios "ambrozijos" virimui. Aš truputį abejoju dėl šios sriubos pasisekimo, nes buvau gir-

dėjęs keletos antropologų pastabas, jog Yanomami ypatingo potraukio druskai neturi. Jų tarpgrupinėje komercijoje druskos nėra. Matyt, jų organizmas gauna jos užteklinai iš įvairios dietos.

Pagrindinė problema, kad galime neužtekti didelių indų, norėdami išvirti trisdešimt porcijų sriubos, dingio tuoj pat, kai tik šabono rate pastebėjome nemažai aliuminio puodų. Keli iš jų buvo net gana aukštos kokybės, didžiuliai, naudojami restoranų virtuvėse. Pora jų visiškai patenkino mūsų reikalavimus. Buvo aišku, jog puodų kilmė – misionieriška.

Keturis indėnus su dviem dideliais puodais ir nemaža palyda pasiuntėme į upę vandens, o Coyote su Pedro pritarimu nusprendė, jog virsime smulkiai sukapotos žuvies ir ryžių sriubą. Ryžių turėjome pakankamai, o žuvies, bent jau dėl skonio, turėtų užtekti.

Laukdami vandens, žuvis sudėjome ant didelių banano lapų, išklotų tiesiog ant žemės ir supjaustėme į gabaliukus. Jei šio proceso metu į žuvį pakliuvo šiek tiek žemių, ką padarysi: juk čia – ne Michelin'o penkių žvaigždžių restoranas. Virimo karštis neutralizuos nepageidaujamas priemaišas. Juk net Ispanijoje, spaudžiant Sherry vynuoges, į kubilą įsviedžiama porą kastuvų žemės, kurioje tos vynuogės augo. Gal būtų skonio ir aromato puokštei "paaristokratinti". Ar tai galioja ir žuvies sriubai, sužinosime vėliau, jei išliksime gyvi.

Mane neramino mintis, kad sriubos gali neužtekti. Mintyse sukosi kažkur perskaityta sena angliška "Hodges Grace" – stalo malda:

*Heavenly Father, bless us
And keep us alive,
There's ten of us to dinner,
And not enough for five.*

Valgomieji džunglių palmių vaisiai – indėnų užkandžiai. Autoriaus nuotr.

Ką man sako Vasario 16-oji?

(Nukelta į 8 p.)

Lietuvos atgimimo. Aš žinau, kad be jo nebūtų įkurta mokykla "Lietuvių namai". Čia mokosi likimo po visą pasaulį išblaškytų lietuvių vaikai ir vaikaičiai. Tik atgimus Lietuvai, atkūrus jos Nepriklausomybę, jie lyg paukščiai į Tėvynę grįžta. Ir aš sugrįžau...

Aš esu laiminga, gyven-

dama laisvoje šalyje, matydama plevėsuojančią trispalvę mėlyną skliauto fone. Apima nepaprastas džiaugsmas, kai Vasario 16-ąją dalyvauju mokyklos minėjime, šoku, apsirengusi tautiniais drabužiais. Turiu būti jų verta. Mano pareiga – saugoti Nepriklausomą Lietuvą ir

viską, kas vertinga ir brangu: istoriją, kultūrą, kalbą. Be šių vertybių nebus nei tautos, nei valstybės, nei ateities. Todėl Vasario 16-oji – tai kelias į ateitį. Ši diena teikia geresnio, šviesesnio gyvenimo viltį. Regiu šviesią, dorą, sąžiningą savo Tėvynę XXI-ajame amžiuje.

Linkime pasveikti

Praeitą savaitę pradžioje į redakciją paskambino ilgametis "Dirvos" talkininkas, rašytojas ir dailininkas Vladas Vijeikis. Jis pranešė, kad dėl akių ligos kurį laiką negalės rašyti. Dabar dar sunku pasakyti, kiek truks gydymas.

Linkime gerbiamam Vladiui kuo greičiau pasveikti.

"Dirvos" redakcija ir "Vilties" draugijos valdyba

POKALBIS ŠALDYTUVE

Išgirdo ir užrašė J. Kardokas

Mūsų geroji šeimininkė Zosytė sugalvojo šventėms tarp kitų skanumynų paruošti ir šaltienos. Nuėjusi į parduotuvę, išsirinko kiaulės kojųčių ir vištos stimburiukų. Parnešusi sumetė pirkinį į šaldytuvą ne itin mandagiai: kiaulės kojas į vieną pusę, vištos – į kitą.

Kitą rytą kiaulės kojos žiūri ir netiki tuo, ką mato: vištelės kojos pamėlynavusios, oda lyg spuoguota, rodos, net drebanti. Gal nuo šalčio? Nusprendė tuoj pat pašneškinti, gal net užuojautą išreikšti. Tad kreipėsi į stimburiukus tokiu solidžiu tonu, lyg ten visa vištukė gulėtų:

– Kas gi tau darosi, vište, kad esi tokia sublogusi? Drebi taip, jog net visa ši dėžė juda?

Neveltui sakoma: "Kaip šauksi, taip atsileps."

– Ach, mieloji kiaulyte, man iš tikrųjų labai šalta, netekus plunksnelių, – pasigirdo drebantis balselis. – O ar tau, kiaulyte, nešalta? – visai nuoširdžiai pasiteiravo.

– Ne, man visai normalu. Kai mane ponas Dievas tvėrė, tai po oda prikišo riebalų. Todėl visur jaučiuosi patogiai.

Tikriausia pokalbis būtų labai švelnia vaga nutekėjęs, bet, matyt, kažkoks kipšiukas į tarpą įsimaišė. Visai taip, kaip ir tarp mūsų tautiečių pasitaiko, užėjo noras kiaulės kojoms prieš sustipusias pašnekoves šiek tiek pasipuikuoti:

– Matai, vište, jei turėtum daugiau proto, galėtum pasiskaityti istorijos knygose, kas ten parašyta apie vištų sutvėrimą. Buvo tada ruduo. Dievulis lipdė višteles ir vis dėjo į šalį, planuodamas vėliau ir jas prikimšti riebalų. Bet tuo metu šalna užėjo, vištos pašurpo ir pradėjo drebėti. Dievuliui jų labai pagailo. Nieko geresnio po ranka neturėdamas, ant greitųjų apdangstė jas nukritusiais sausais lapais. Iš jų ir atsirado plunksnos, kurias ir dabar, ruošiant vištienos valgius,

tenka nupešti ir išmesti. Gal matei, kaip žmonės lašinius kerta, net pasigardžiuodami. Tokia jau nepavydėtina dalia tau teko, kad ir tavo biaurios odos jie nevalgo.

Vištkojai, aišku, išsiseidė ir pasistengė parodyti, kad ir jie ne iš kelmo spirti:

– Bet mokslo knygose parašyta, kad lašiniai turi labai daug cholesterolio, nuo kurio geri žmonės miršta.

Kiaulės kojos iš netikėtumo net stryktelėjo.

– Cholesterolis, cholesterolis... Ką tu, tik vištos galvą turėdama, gali apie cholesterolį suprasti? Tai šmeižtas! Net ir žmonės, patys didelės galvas nešiodami, dar nesupranta, kas tas cholesterolis. Tik visai neseniai jiems pavyko išsiaiškinti, kad yra ne tik blogas, bet ir geras cholesterolis. Tad iš mano gražių kojųčių gali gauti tą gerąjį, o iš tavųjų susitraukusių, žinoma, būtų tik blogas. A, ką čia ir kalbėti. Tau dar reikėtų daug pasimokyti, bet su vištos galva, kuri net ir dantų neturi, moksle toli nenuėisi. Tave Dievas dar ir kitaip nuskriaudė: gavai tik dvi kojas, kurios net ir į kojas nepanašios. Kai tavo protėviai šaldami pradėjo drebėti ir Dievas juos apklojo lapais, tai Jis net nebepamatė, kad padarė jums tik po dvi kojas. Baigęs šį darbą, nuėjo prie kito. Taip ir likot tik su dviem plikom kojom. Iki šiol vaikščiodamos turit snapu pasiremti, kad galėtumėt pusiausvyrą išlaikyti ir neapvirsti.

Vištkojams praėjo bet koks noras kalbėtis. Todėl tik atsainiai metė:

– Pasižiūrėk, juk ir žmonės turi po dvi kojas.

– Ė-ė-ė, čia, matai, ir vėl kitas reikalas. Dievas žmogų tvėrė patį paskutinį. Buvo jau šeštos dienos pavakarys, saulutė leidosi. Labai pavargęs, Jis norėjo kuo greičiau viską užbaigti. Per tą skubėjimą ir prilipdė antrą porą kojų ne į tą vietą. Kol žmogus būna dar visai mažas, jis bando vaikščioti ant tų keturių kojų,

bet greitai pajunta, kokios jos – nepatogios. Pažiūrėk, kaip žmogus eina: kojos kaip kojos, o tos viršuje esančios tai lyg du pagaliai tabaluoja. Kaip išminčiai pasakytų, nei velnias, nei gegutė. Bet po šešių tvėrimo dienų Dievas nuėjo poilsio ir iki šiol dar nesugrįžo, o jūs su neužbaigtais kūnais taip ir turit vargti.

– Tai kodėl žmogus, neturėdamas snapo, neparvirsta? – nusišaipė vištkojai.

– Kvailele, tu kvailele. Žmonės, kaip jau minėjau, turi dideles galvas. Begalvodami suprato, kad tuos nepatogius pagalius galima kitaip panaudoti. Mes, kiaulės keturkojės, šokinėjame po vieną, nesusikabinusios. O ar matei dvikojus žmones po vieną šokinėjant? Jie visuomet šoka, susikabinę tais pagaliais, kad nenuvirstų. Nejaugi ir to nepastebėjai, jų pa-

šonėje gyvendama?

Vištkojai nusprendė pagyrūnes dar labiau paerzinti:

– Matyti tai mačiau, bet, atrodo, ir tu, kiaulyte, ne viską žinai. Štai kartą pro durų plyšį stebėjau, kaip šeimininkas ir šeimininkė su tais, kaip tu pavadinai, pagaliais vienas su kitu kabinosi, kabinosi, ir staiga tik brinkt! Taip virto, kad net šviesa užgeso. O dar sakai, jog žmonės apsikabina, kad nenuvirstų...

Bet kiaulės kojos to jau nebegirdėjo ir nebepajėgė nutilti. Visai panašiai, kaip nuolatinis kalbėtojas bendruomenės susirinkime. Globėjisku tonu mokė, kaip išlaikyti gerą sveikatą, kaip išnaudoti kiekvieną pasitaikiusią balą purvo vonioms ir kūno grožį tobulinti:

– Pasižiūrėk į mūsų kojytes, į šlaunis. Jų jokiais skudurais ar lapais nereikia pri-

dengti. Visai nesigėdinam nuogos pasirodyti. Mums nereikia taip, kaip žmonėms, važinėti po visokius Druskininkus, kad purve galėtume pasiraičioti. Ne be reikalo kiaulės galva tokia didelė. Ji vis sugalvoja, kaip pagerinti kiaulišką gyvenimą. Kai žmogus sako: "Tu neapsikaukyk", tai reiškia, kad jis mūsų gudrumo net prisibijo.

Vištkojams tokios šnekos jau visai nusibodo. Todėl be jokių užuolankų jas nutraukė:

– Jau tu, kiaulyte, per daug savo giminę keli, o kitus žemini. Tik ar pagalvojai, kad ryt-poryt, o gal dar ir šiandien sukiš tave į puodą, šutins iki nualpimo ir riebalų ištirpimo, o paskui vėl šaldys. Tada ir tu drebėsi tuose drebčiuose. Čia ir užsibaigs visas tavo mokslas ir visos pagyros. Šiurpas dėl tavojo likimo jau dabar mane purto.

"Dirvos" novelės konkurso laimėtojai

PAKLYDĖLIAI

Vilimas Naureckas

(Pabaiga. Pradžia - 5 nr.)

– Mano Svetlana – graži moteris. Amerikonai tokias mėgsta ir jas vadina "very sexy". Jos naujasis sugyventinis – automobilių nuomos kompanijos savininkas. Piningingas. Todėl ir susigunde manoji "duročka – snieguočka" (kvailelė snieguolė-rus.) pabėgti pas jį. Labai jau mandra pasidarė, mat užbaigė kompiuterių kursus, gavo tikrą amerikonišką diplomą.

– Ne tokia ir "duročka", jei diplomą gavo. Gal ji ir angliškai šneka? – užklausiau.

– O, kaip gi, "zalivajiet-sa". (šneka laisvai-rus.).

– O tau... nesiseka? – vėl paklausiau, – Amerika juk – laisvų galimybių šalis, – truputį paerzinau.

– O aš... aš kas? Esu ubagas. Dirbu už penkis dolerius per valandą pas Bruklino žydus. Savaitgaliais pasigeriu. Angliškai kalbu blogai. Nelenda man galvon ši kalakutų kalba. Nėra gyvenimo... Aiškiai matau, galas ateina...

– Na, ką tu...–pradėjau raminti Grigorijų.

– O prasidėjo viskas nuo Gorbačiovo ir Landsbergio! Jeigu ne jie, mes visi dabar kaip liūtai Sąjungoje gyventume! Tarp kitko, Vilnius – tai Latvija ar Lietuva?

– Lietuva.

– Visada jus painiodavau. Tai va, kada Gorbačiovas suorganizavo Sąjungos nužudymą Kremliuje, o Landsbergis – Latvijoje...

– Lietuvoje...–pataisiau.

– Tai nesvarbu, – atrėžė, – kada viskas iširo, supratau:

taip gerai nebebus jau niekada. Liepia žmonai mesti darbą Saratovo "Rospišceprom" (Rusijos maisto pramonė-rusiška santrumpa), kur ji dirbo buhalterė, ir abu movėm į Ameriką.

– Ir...? – nedaviau jam sustoti, o jis tuštino jau kažkelintą alaus skardinę.

Staiga pašnekovas nutilo. Susimastė. Žvilgsniu įsibėdė į mane. Jo akys keistai blizgėjo, kūną purtė nervinis drebulys. Išgertas alus Grigorijų darė panašiu į įskaudintą žvėrį. Netikėtai išspaudė:

– Malo vas streliali (per mažai jus šaudė-rus.)!

– ?!...

– Visus jus – pabaltijiečius, žydus, vokiečius – reikėjo iškarti! Tai, ką mes, rusai, kūrėme šimtmečiais dar nuo Ivano Rusčiojo laikų – jus "prochodimcai" (pašaliniai, valkatos-rus.) visada sugriaudavote. Visada! O po to apsimesdavote nekaltais. Och, malo vas streliali, – dar sykį pakartojo atsidusdamas.

– Turėtum džiaugtis, kad ne vokiečiai rusus, o rusai vokiečius nugalėjo, – užsiplieskiau ir aš.

– Ne visus iššaudėme. Per daug palikome! Vien jūsų Landsbergis kiek vertas...

– Landsbergis – ne vokiečiai. Lietuvis! – karščiauusi.

– Tai tau jis – lietuvis. Man jis – žydas ar vokiečiai – nėra jokio skirtumo, – nepasidavė Grigorijus. – Pamenu, kai jūsų Landsbergis pasakė, kad iš Sąjungos sudėties išeinatė, mes visi – Karo artilerijos mokslinio tyrimo insti-

tuto bendradarbiai – partijos susirinkime jus pasmerkėme. Visi jūsų nekontėme. Tiesa, po to man buvo atėjusi į galvą mintis: o kodėl gi pabaltijiečiams neišėjus? Tegul dvesia iš bado be mūsų.

– Nepadavėme.

– Palauk, dar ne viskas baigėsi... Kol mes esame šalia, ramu jums nebus niekada.

– Negi grįši į Rusiją tik tam, kad prieš Pabaltijį kovotum? – paklausiau.

– Aišku, kad ne, – atsakė nedelsdamas.

– Tai kam gasdini?

– Brolau, tu net nenujauti, kaip jūsų visų – lietuvių, latvių, gruzinų – nekenčia ten, Rusijos gilumoje. Patikėk, jeigu atsiras bent vienas vadas Rusijoje, kuris lieps žygiuoti į Pabaltijį – norinčių atsiras kaip mat.

– Kaip visada... – ironiškai pridūriau.

– Taigi, kaip visada. Aš tau ir sakau – ramybės nebus. Žinau, ką kalbu.

– Nejaugi manai, kad mes, lietuviai, laisvės nenorime? – nenusiraminau aš.

– Tai kurių velnių čia Niujorke tupi, o ne Baltijos jūroje užpakalį mirkai?

– Tai mano reikalas. – atrėžiau.

– Prieš keletą metų jūsų visų – pabaltijiečių, kaukazių, moldavų bendras reikalas buvo "ruskovo brata" (brolį rusų-rus.) velniop kuo toliau pasiųsti. O dabar: Kaukaze – karas, Čečenijoje – karas, o lietuviai Amerikoje trinasi. Argi ne taip? Argi su mumis blogai buvo?

(Nukelta į 12 p.)

JURGINĖS PADANGĖJE

VASARIO MĖNESIO SAVANORIS

Daug žmonių prisideda, kad šv. Jurgio parapija gyvuotų. Tam reikia ne vien pareigūnų raštinės darbui, švarai ir tvarkai palaikyti, bet ir savanorių svarbiems darbams atlikti: telkti lėšas, padėti Mišiose bei vadovauti įvairiems parapijos renginiams. Parapijietis, kuriam šiemet, vasario mėnesį suteiktas Savanorio garbės vardas, jau daug metų tai daro. Jis yra vienas iš pirmųjų Komunijos dalintojų,

nuo 1984 m. – bingo lošimų talkininkas. Jis padeda praveisti parapijos rudens festivalius ir iki šiol ėjo įvairias pareigas Katalikų karo veteranų poste.

Naujasis savanoris yra ilgametis Šv. Jurgio parapijos narys. Jis buvo joje pakrikštytas, mokėsi jos mokykloje, gavo santuokos sakramentą. Jis ir toliau skiria savo laiką ir gabumus parapijai: remia ją aukomis ir visados yra pasirengęs jai padėti. Šiuo metu jis yra parapijoje veikiančio Katalikų karo veteranų 613-

to posto vadas ir išdininkas. Jis taip pat yra buvęs Ohio valstijos Katalikų karo veteranų vadu ir buvo apdovanojtas garbingu John J. Martin žymeniu. Jis priklauso "Litts Anglers" (Lietuvių meškeriojų) klubui. Jis taip pat padėjo pritraukti naujų narių į Šv. Jurgio parapiją.

Jurginė didžiuojasi skelbdama, kad John Milikas, Jr. pažymėtas Savanorio garbės vardu. Jo pasišventimo ir pa-

stangų dėka mūsų parapija yra daug stipresnė. Ger.J.

JURGINĖS PADANGĖJE

Šv. Vincento Pauliečio dr-ją dėkoja visiems, kurie aukuoja "Antklodžių sekmadienio" rinkliavai. Sėkmingos rinkliavos mūsų Diecezijoje dėka ši draugija galėjo išdalinti parapijoms 16,800 antklodžių, 7,100 paklodžių ir 10,100 rankšluosčių komp-

lektų. Šv. Jurgio parapija gavo 240 antklodžių, 20 paklodžių ir 30 rankšluosčių komplektų. Visa tai parapijos Šalpos centre buvo išdalinta apylinkėje gyvenantiems vargšams.

1998 m. Šv. Jurgio parapijos Šalpos centras buvo labai veiklus. Pernai buvo išdalinta virš 100,000 svarų maisto. Šalpos centras yra dėkingas parapičiams, kurie aukomis ir talka parėmė jo veiklą.

SPORTO ŽINIOS

Skyriaus vedėjas – Algirdas Bielskus

KREPŠINIO PIRMENYBĖS

Metinės Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio pirmenybės įvyks gegužės 14-16 dienomis Detroite, MI. Jas vykdo Detroito LSK "Kovas". Dalyvauja vyrų A, vyrų B, moterų ir jaunių bei mergaičių A (1980 m. gimimo ir jaunesnių) komandos.

Vyrų A klasę sudaro iškilesnės komandos, kurias atrenka ŠALFASS Krepšinio komitetas. Likusios komandos žaidžia B klasėje. Ten gali dalyvauti ir A klasės komandas turinčių klubų antrosios, trečiosios ir kitos komandos. Vyrų A klasėje gali dalyvauti ne daugiau kaip 8 komandos. Kitose klasėse komandų skaičius neribojamas. Pirmenybėse gali dalyvauti visi lietuvių sporto klubai ar kiti junginiai, atlikę metinę 1999 m. ŠALFASS narių registraciją.

Apytikslis tvarkaraštis: gegužės 14 d., penktadienį,

numatomos tik vyrų A ir B klasių varžybos. Jų pradžia – apie 5:00 val. p.p. Moterų ir jaunių bei mergaičių A klasės varžybos vyks tik šeštadienį ir sekmadienį.

Pradinė komandų registracija privalo būti atlikta iki kovo 15 d. imtinai pas Detroito LSK "Kovas" pirmininką Viktorą Memėną Jr., šiuo adresu: Viktoras Memėnas Jr., 1772 Penistone, Birmingham, MI 48009. Namų tel. 248-723-1155, darbo tel. 248-371-8221. Faksas 248-371-8080. E-mail: vmemen01@lear.com

Papildomai galima kreiptis į Vytautą Polteraitį, tel. 734-420-3137, arba E-mail: vytop@aol.com

Krepšinio komitetas

1999 METŲ ŠALFASS VARŽYBŲ KALENDORIUS

Pateikiame 1999 m. varžybų kalendorių, remdamiesi Visuotinio ŠALFASS-gos suvažiavimo, įvykusio 1998 m. lapkričio 21 d. Cleveland, Ohio nutarimus bei vėlesnius papildymus. Kai kurios var-

žybos dar tebėra planuojamos, todėl jų data ir vieta nenustatyta.

• Kalnų slidinėjimo pirmenybės įvyks 1999 m. vasario 20 d., Mount Sutton, Que., Kanadoje. Vykdo ŠALFASS Kanados sporto apygarda. Globoja Montrealio lietuviai slidininkai. Informacija: Rimas Kuliavas, 297 Kennedy Ave., Toronto, Ont. M6P 3C4, Canada. Tel. 416-766-2996; Faksas: 416-766-5537; E-mail: kuliavas@compuserve.com

• II-sis Floridos lietuvių kviestinis teniso turnyras, įvyks vasario 27-28 d.d., St. Petersburg, FL. Informacija: Elvyra Vodopalienė, 5822, 18-th Ave. South, Gulfport, FL 33707 Tel.:727-344-1990.

• Stalo teniso pirmenybės įvyks kovo 6 d., Cleveland, Ohio. Rengia ŠALFASS Stalo teniso komitetas. Informuoja Pranas Gvildys. Jo adresas: 93 Wheeling Ave., Staten Island, NY 10309-3026. Tel. 718-356-7871; faksas 718-356-0974. E-mail: INAPRA@AOL.COM

(Tęsinys – kitame numeryje)

Šv. Jurgio parapijos savanoris John Milikas, Jr. (dešinėje) su posto vėliava Atminimo dienos iškilmėse. G. Juškėno nuotr.

Paskutinis sudiev lietuvių tautinių šokių meno pradininkei

(Atkelta iš 6 p.)

sudarė tautinių šokių grupę. Liaudies ansamblis greitai pasiruošė pirmajam koncertui, praėjusiam labai sėkmingai. Ši veikla parodė, kad liaudies menas, atrastas Lietuvos kaime ir atvestas į sceną, yra artimas lietuvių širdžiai.

Ansamblis veikė ir okupacijų metu, kol 1943 m. kovo 15 d. vokiečių okupacinė valdžia uždarė Lietuvos universitetus ir kitas aukštąsias mokyklas. Tačiau Liaudies ansamblis jau buvo suspėjęs apvažinėti visą Lietuvą ir tautiniu menu užkariauti lietuvių širdis.

Pradėjus raudonajai armijai vėl slinkti Lietuvos link, didelė Lietuvos inteligentijos dalis pasirinko kelią į nežinią, nenoromis apleisdami savo Tėvynę. Vokietijoje, pasibaigus karui, sekdami Liaudies ansamblio pavyzdžiu, netrukus įsikūrė net

4 ansambliai. M. Baronaitė, įsijungusi į "Čiurlionio" ansamblį, toliau tęsė savo veiklą, kol, prasidėjus emigracijai į kitus kraštus, jos šeima išvyko į tolimąją Australiją. Tačiau ten ji jau nebegalėjo įsijungti į kultūrinę lietuvių veiklą, nes likusi našle, pati turėjo rūpintis pragyvenimu ir auginti mažą sūnų. Tačiau Marija jau buvo išugdžiusi didelį būrį savo mokinių ir įkvėpusi jiems meilę lietuvių tautinio šokio menui. Daug jų atsirado išeivijos eilėse, daug pasiliko ir Lietuvoje, kuri vėl kentė sovietinę okupaciją. Dideliam Marijos Baronaitės džiaugsmui ir pasididžiavimui, buvę mokiniai jos neapvylė. Iš labiau žinomų Lietuvoje buvo Juozas Lingys ir Kazys Poškaitis, o išeivijoje – Jadvyga Matulaitienė, Liudas Sagys ir šių eilučių autorė Genovaitė Breichmanienė. Mes kūrėme grupes, šo-

kių ansamblius, organizavome ir pravedėme tautinių šokių šventes.

M. Baronaitė – Grėbliūnienė mirė vieniša, retai kieno nors aplankoma, patyrusi daug vargo ir nepriteklių. Mokiniai buvo didžiausias jos džiaugsmas.

G. Breichmanienė

A.† A.

JOANAI RAČYLIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo velionės sūnui RAIMUNDUI RAČYLAI su šeima ir broliui bei kitiems giminėms Lietuvoje.

Cleveland, Ohio v. sk. Židinys

Su giliu liūdesių pranešame, kad šių metų sausio 26 dieną, Newark, Delaware, mirė

Motiejus Vaišnys

1904-1999

Velionio pelenai bus laidojami jo tėviškėje, Lietuvoje.

Antanina Vaišnienė,

Rimas ir Elona Marijošiūtė Vaišniai, Gintaras ir Vaiva, Vida Vaišnytė ir Vytautas Klemai, Andrius, Paulius ir Tomas.

Teilsisi ramybėje

MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE

RENGINIŲ KALENDORIUS

• VASARIO 19 d., penktadienį, 7 v.v., Lietuvių klubo apatinėje salėje – susitikimas su keliautoju Jonu Dunduru. Pokalbis apie kelionės po Indoneziją, Javą, Borneo, Naująją Gvinėją, Bali, Lombok, Padaido. Tų vietų vaizdai ir pasakojimai apie šventąsias beždžiones, šokėjas, įdomius žmones, Gamelano muziką bei Birutės Galdikaitės orangutangus ir kanibalus. Renginyje tinka moksleiviams.

• VASARIO 28 d., Dievo Motinos parapijos salėje – Kaziuko mugė. Rengia Klyvlendo (Cleveland, Ohio) lietuvių skautija.

• KOVO 6 d., šeštadienį, LSK "Žaibo" diena-99 – metinis renginys – metinės Šiaurės Amerikos lietuvių šachmatų ir stalo teniso žaidynės.

• KOVO 7 d., sekmadienį, 4:00 v.v. Dievo Motinos parapijos salėje – Virgilijaus Noreikos, Eduardo Kaniavos ir Vladimiro Prudnikovo koncertas. Rengia "Ateities" klubas.

• KOVO 11 d., ketvirtadienį, 2 v. p.p. "Lietuvių so-

dyboje" – Kovo 11-osios minėjimas. Šv. Mišias aukos Dievo Motinos parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas S.J. Po Mišių iškilminga vakarienė. "Dirvos" redaktoriaus J. Jasaičio pranešimas "Lietuva – šiandien". Bus rodoma vaizdajuostė iš Lietuvos dainų ir šokių šventės.

• KOVO 21 d., 11:30 v.r. – "Ateities" klubo narių metinis susirinkimas.

• KOVO 21 d., 12 val. – Lietuvių namų akcininkų metinis susirinkimas.

• KOVO 27-28 d. – šv. Jurgio parapijos velykinių kepinų pardavimas.

• KOVO 27 ir 29 d. – rinkinių jaunimui. Rengia Klyvlendo moksleivių ateitininkų Maironio kuopa.

• BALANDŽIO 11 d., 11:30 – Atvelykio stalas šv. Jurgio parapijos salėje.

• BALANDŽIO 17 d., Lietuvių namuose – abiturientų pristatymo pokylis. Rengia skautai ir ateitininkai.

• GEGUŽĖS 1-2 dienomis – Šiaurės Amerikos lie-

tuvių jaunučių metinės krepšinio žaidynės Klyvlende. Rengia LSK "Žaibas".

• GEGUŽĖS 9 d. – šv. Jurgio parapijos Pirmos komunijos ir Motinos dienos apeigos.

• GEGUŽĖS 15 d. – loterija (Reverse Raffle) Lietuvių namuose. Pelnas skiriamas Lietuvių namų remontui.

• GEGUŽĖS 31 d., 8:30 val. ryto – Atminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios, pusryčiai. Rengia šv. Jurgio parapijos Katalikų karo veteranų 613-asis postas.

• BIRŽELIO 6 d. – Klyvlendo ateitininkų metinė šventė.

• LIEPOS 18 d., 11:30 val. ryto – šv. Jurgio parapijos gegužinė šios parapijos sodyboje.

• RUGPJŪČIO 22 d. – Lietuvių klubo gegužinė Amerikos italų klube (toje pačioje vietoje, kaip ir 1998 m.) Įvažiavimas iš Euclid gatvės.

• RUGSĖJO 11 d. – "Tėvynės garsų" radijo programos 50 metų jubiliejus: banketas, minėjimas, koncertas.

• RUGSĖJO 25 d. – "Volungės" moterų choro koncertas. Rengia vyresniųjų skautų "Židinys".

• LAPKRIČIO 14 d., nuo 11:30 v.r. iki 3:30 v.p.p. – šv. Jurgio parapijos rudens festivalis.

• GRUODŽIO 18-19 d. – šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinų pardavimas.

• GRUODŽIO 24 d., 9:30 v.v. – bendros Kūčios šv. Jurgio parapijos salėje.

"TAUPOS"

narių metinis susirinkimas įvyks vasario 21 d. 11:30 v.r. Dievo Motinos parapijos viršutinėje salėje. Visus narius kviečiame dalyvauti.

"TAUPA"

Artėja Kaziuko mugė

Žiemai verčiantis į antrą pusę, imame galvoti apie Kaziuko mugę. Šiemet ji rengiama paskutinę vasario dieną – 28-ąją. Pradedant nuo pačių jauniausių "liepsnelių" ir "giliukų", "paukštyčių" ir "vilkiukų", visokio amžiaus ir patyrimo laipsnių skautai ir skautės su savo vadovais nuo pat metų pradžios kruopščiai atlieka savo rankų darbelius, ruošdamiesi mugėi. Visi nori parodyti savo tėveliams, ką jie sueigose veikia, visi nori savu darbu ir sugebėjimais prisidėti prie mugės pasisekimo.

Skautų veiklos apvairavimas yra vasaros stovyklų. Stovykloms surengti ir į jas nuvykti reikia lėšų. Mugė yra proga bent dalį tų lėšų patiemis užsidirbti. Todėl skautai ne tik sueigose ruošia darbelius pardavimui, bet ir mugėse pluša, kad atvykusiems tėveliams ir skautų rėmėjams būtų įdomu, gera ir patogiu. Todėl jie prie savo draugovės stalų budi, valgantiems patar nauja, valgyklos stalus valo, švarą ir tvarką palaiko ir kitais galimais būdais mugėje šeiminkauja.

Ir šiemet, kaip ir praėjusiais metais, šalia skautų darbų parodomųjų stalų numatomi žaidimai, įvairūs užsiėmimai, "laimės šulinio" stalai patiemis jauniausiems lankytojams, taip pat skautininkų ir židiniečių stalai su kepsniais, tortais, dar šiltomis spurgomis, naminiiais sūriais ir kitokiais maisto gaminiais. O svetainėje visiems siūlomi skanūs pietūs ir saldumynai.

Mergaičių "Neringos" ir berniukų "Pilėnų" tuntų skautai ir jų vadovai bei visa Klyvlendo (Cleveland, Ohio) skautija kviečia visuomenę šioje mugėje apsilankyti, medžio dirbinių, velykinių atviručių ir kitokių rankdarbių

pasirinkti, pabendrauti ir pasivaišinti. Ypač kviečiame atsivesti savo vaikus ir vaikaičius. Mugė yra tikra vaikų šventė.

Klyvlendo skautija

"DIRVAI" AUKOJO:

G.Lazdinis, Euclid OH	50
A.Lukas, Dearborn, MI	30
ALTS Los Angeles skyrius	28
V.Palionis, Chicago, IL	25
V.Šilas, Chicago, IL	25
A.Stukas, Jackson, NJ	25
J.Zubavičius, Sunny H., FL	20
A.Bagdžiūnas, Hillcrest, NY	15
E.Barsketienė, Hinsdale, IL	15
K.Biliūnas, Willowick, OH	15
J.Cinkus, Downers Gr., IL	15
P.Lapinskas, Canada	15
C.Norkus, Los Angeles, CA	15
G.Repčys, Canada	15
J.Rimkūnas, New Buff. MI	15
A.Zaparackas, Highld B., FL	15
J.Sulaitis, St. Pete., FL	12
J.Augutis, St. Pete., FL	10
V.Januškis, Cleveland, OH	10
A.Matužas, La Grange, IL	10
V.Žebertavičius, Sunny H.FL	10
A.Žatkus, San Bernardn, CA	10
E.Černius, Worcester, MA	5
L.Hoffman, Oak Lawn, IL	5
V.Patalauskienė, Farmingt. MI	5
J.Penkiūnas, Annapolis MD	5
E.Pleškys, Chicago IL	5
L.Simkūnas, Cherry Hill, NJ	5

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

PADĖKA INGRIDAI BUBLIENEI

Tariu nuoširdų Jums ačiū už Jūsų nuoširdžią, geranorišką pagalbą, nuvežant į Lietuvą dukrai laiškus ir dovanėle. Taipogi esu dėkinga už atvežimą man perduoto paketo. Linkiu Jums sveikatos, neblėstančios energijos ir visokeriopos sėkmės.

Aldona Danilevičienė

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jauką atmosferą ilūdesio valandoje. Didelė alkštė automobiliams pastatyti.

Rita Staškutė-Zvirblienė

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122
Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028

KELIONĖS | LIETUVA – 1999

Visi skrydžiai – geriausiomis kainomis
Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.
Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

MATAS REALTY

Rita P. Matienė • Broker • Savininkė

State Certified Real Estate Appraiser – įkainuotoja
Profesionalus pataravimas perkant, parduodant ir įkainuojant namus

V. R. MATAS

Visi teisiniai pataravimai

Vytas R. Matas • Attorney-at-Law • Advokatas

17938 Neff Rd. Cleveland, OH 44119 2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124
(216) 486-2530 (440) 473-2530

DIRVA

Paskutinė skiltis JUOKO STRĖLĖS

Parinko K. Balauginas

1. SUŽADĖTINĖS LAIŠKAS

Geologai gavo paštą. Jaunasis bendradarbis atplėšė voką ir išsiėmė tuščią popieriaus lapą.

– Kas čia per popierius? – paklausė draugas.

– Sužadėtinės laiškas.

– Bet kodėl ji nieko neparašė?

– Mudu susipykome ir nuo to laiko nesikalbame! – atsakė jaunuolis.

2. LYGYBĖ

Motina bara savo dukrą:

– Dukrel, ar aš tau neskaičiau, kad į savo butą neįsileistum nepažįstamų vyrų? Žinai, tokie dalykai mane labai blogai nuteikia ir kelia susirūpinimą!

– Ak, mamule, nebūk juokinga! Paskutinį kartą aš buvau pas jį. Na, matai, dabar tau nebėra ko rūpintis. Dabar tegu rūpinasi jo motina!

3. PLATONIŠKA DRAUGYSTĖ

Universitete filosofijos fakulteto profesorius per seminarą klausia studento:

– Kaip jūs suprantate, kas yra platoniška draugystė?

– Tai, pone profesoriau, yra laikotarpis nuo susipažinimo iki pirmojo pasibučiavimo!

4. PASTEBĖJIMAI APIE MOTERIS

Vyras, kuris negali priprašyti, kad žmona jo išklausytų, dažniausia apie tai pasiguodžia kitam, tik gerokai išgėręs.

.....

Daugelis moterų parodo neeilinį smalsumą, norėdamos išsiaiškinti, kas labiausiai domisi jos naująja vakarine suknele.

.....

Ką tik nusipirkta daili skrybėlaitė moteriai suteikia pakankamai drąsos. Ji gali net šio pirkinio kainą pasakyti savo vyrui...

.....

Moteris, norėdama tapti gražiausiai apsirengusia, pasinaudoja teise labiausiai apsinuoginti, kad rūbai įrodytų jos moterišką žavesį.

(Iš šv. Valentino
dienos pašto)

– Klausyk tu, "didysis broli", – įniršau aš, – pirma, tu pats saviškius išduodi, net tautybę pakeitei, antra, sakau tau tiesiai: su jumis, rusais mums buvo blogai. Labai blogai! Už ką ketvirtadalį tautos Sibire supūdėte? Kodėl likusią tautos dalį KGB pagalba baimėje dieną ir naktį laikėte?! Atsakyk...

– Už tai, kad Kremliuje barany (avinai-rus.) sėdėjo. Mulčiai buvo, supranti? Gal būt nereikėjo tiek teroro. Gal būt... Jei ne teroras, tai ir žmonės ne tokie pikti būtų buvę, – netikėtai pakeitė pokalbio nuotaiką Grigorijus.

– Tai, kad sakai, "malo strielių"? – niekaip negalėjau nusiraminti.

– Izvini, bratok (atleisk, broliuk-rus.). Aš asmeniškai nė musės nesu nuskriaudęs, Gal jus – latviai, lietuviai – ir neblogi žmonės. Esate darbštūs, nors ir užsispyrę, kaip avinai. Ech, tiek to. Nekreipk dėmesio. Pasikarščiavau. Nesu piktas žmogus. Net kai mano Svetlana pasakė, kad mane palieka, aš jos nemušiau... Tegul gyvena. Pasi-gailės durnė, kad pas tą dolerinį ožį nuėjo gyventi. Tavo akys, matau, irgi šokinėja nuo vieno užpakalio prie kito... Gražios mergos Amerikoje, ar ne? Nevarvink seilės – jos ne tau.

Grigorijus netikėtai pakeitė pokalbio temą ir toną, pereidamas prie daug kam patinkančių šnekų apie moteris. Jo monologas tęsėsi:

– Žinai, kaip čia, Amerikoje, tos panytės išauklėtos? Jei turi šiek tiek pinigų, tai pabučiuos. Jei turi daug doleriukų, tai ir į lovą atsiguls kartu. O jei turi šlampančių tiek daug, kad suskaičiuoti nebesugebi, tai jos taip meiliai meiliai tau kuždės į ausį, kad labai nori būti tavo žmo-

(Atkelta iš 9 p.)

na ir vaikučių su tavimi susilaukti.

– Visame pasaulyje gali taip būti, – paprieštaravau. Ši tema neatrodė tokia aštri ir į beviltiškus politinius ginčus pavirsti negrėsė.

– Ne, brolyti. Tikra technika kaip pelningai parduoti savo užpakalį, yra išstobulinta tikrai Amerikoje. Va, mano Svetlana pardavė savo "glostomąją" labai šauniai ir pelningai. Kas galėjo pagalvoti... O buvo paprasta buhalterė Saratove. Uždirbdavo šimtą penkis rublius per mėnesį. Laukdavo manęs iš darbo grįžtančio, vakarienę skanią paruošdavo...

– Ar visada sulaukdavo?

– Irgėliau gal ir be reikalo.

– Ne visada. Tu žinai, kak u nas, mužikov (kaip mums, vyrams -rus.) atsitinka. Kai kada "nuvairuodavau" į šalį...

– Pas kitas?

– Taigi – pas kitas... Be to, ir pas draugus reikėdavo taurelę išlenkti. – numykė.

– Tai dabar pats patyrei ant savo kailio. Šį sykį "nuvairavo" tavo žmona, o ne tu.

– Idi ty k čiotu (eik velniop-rus.)!

– Jau išėjome, – irgičiau ir pasigailėjau vėl prie ginčo grįždamas. Koks biasas mane už liežuvio tempia? Beveik nebebuvo prasmės tęsti pokalbį, nes nuo vakaro karščio ir alaus Grigorijaus kalba darėsi nerišli, mintys – padrikos. Skausmas dėl jį palikusios žmonos praradimo grūmėsi su ilgesiu praeičiai. Nesugebėjimas prisitaikyti naujoje šalyje sulaužė buvusio metalo konstrukcijų inžinieriaus gyvenimą. Greičiausia jis nebuvo piktas žmogus. Iš kažkur išmoktas frazės, tokias, kaip "malo vas strielių" kartojo beveik nesąmonin-

gai. Manau, kad ir pats tuo netikėjo. Ko gero, ir buvusioje "sajungoje" jam taip gerai nebuvo. Tik dabar jis viską idealizavo. Esu beveik įsitikinęs, kad anksčiau jis buvo toks, kaip ir dauguma kitų: į šuns dienas dėdavo sovietų valdžią, pasakodavo anekdotus apie Kremlių, piktindavosi, šlapios dėšros nusipirkti negavęs... Mūsų, buvusios imperijos baudžiauninkų nepaugsai, nujaučiame, "kas yra kas". Grigorijus, tas "didysis brolis rusas" buvo pasiklydęs gyvenimo verpetuose. Tačiau čia – ne Rusija. Čia mažai kas kalba rusiškai. Ir mokyklose nemoko apie "engiamą proletariatą". Čia moterys gali baigti mokslus, nebūdamos prižiūros prie virtuvės arba belaukiančios savo vyrų grįžtančių. Čia – viskas kitaip. Buvusios "oboronkos" erelių ir liūtų čia pripažinti niekas nenori. Išlieka stipriausieji ir kantriausieji, bet nebūtinai – didžiausieji.

Pakilau nuo suolo. Mano žmona kažkodėl neatėjo. Matyt, darbe užsilaikė Kišenėje užčiuopiau dvidešimt penkių centų monetą – reikia jai skambelti. Atsisveikinau su Grigorijumi. Jis tik atsainiai mostelėjo ranka ir toliau sėdėjo nuleidęs galvą, įsistebeilijęs į trupinius renkantį balandį.

Šiek tiek paėjęs, dar kartą atsisukau į rusą. Ant jo marškinėlių po Laisvės statulos piešiniu buvo užrašas: "AMERICA NEEDS YOU". Simboliška, pagalvojau, kam ko reikia...

Priėjęs prie gatvės, staiga susigriebiau: Dieve, juk sėdėjau ne Times skvere, o 34-osios gatvės ir Brodvejaus sankryžoje! Pasiklydau... O žmona manęs laukė sutartoje vietoje. Ko gero, dabar taip pat eina man skambinti.

PAKLYDĖLIAI

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service
481-5397
New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!
OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm
866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119
Paul Stefanac

Skambinkite į Lietuvą iš bet kur ir bet kada už
45 centus už minutę
ATLANTIC Express Corp.
AUTHORIZED AGENT OF
Telegroup
Skambinkite Telegroup atstovui
ATLANTIC EXPRESS CORP.
dėl platesnės informacijos ir telefono
pajungimo. 9.9 c. skambučiams JAV. **CALL BACK SERVICE**
SKAMBINKITE TEL. 1-888-615-2148
Taip pat persiunčiame ir pristatome siuntinius Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Rusijoje, Ukrainoje, Karaliaučiaus sr. ir Lenkijoje. Persiunčiame pinigus.
Užsisakykite amerikietiško maisto komplektus.
IŠ TOLIAU SKAMBINKITE: 1-800-775-7363
ATLANTIC EXPRESS CORP. ATSTOVAS CLEVELAND'e
LITMA IMPORT-EXPORT, Inc. Skyrius dirba:
639 East 185 Str., Cleveland, OH 44119 II-V 10AM - 6PM
Tel. 216-481-0011 VI 10AM - 3PM

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION
INDEPENDENTLY RATED & RECOMMENDED BY BAEUER FINANCIAL REPORTS, INC. - CORP. GATES, FLORIDA
AWARDED DECEMBER 1998
TELEFONAS 216.481.6677 <> E-MAIL TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th STREET CLEVELAND OHIO 44119
DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį
ir ketvirtadienį ----- 9:00v.r. - 4:00p.p.
penktadienį ----- 9:00v.r. - 6:00p.p.
šeštadienį ----- 9:00v.r. - 12:00p.p.
sekmadienį parapijoje ----- 11:00v.r. - 12:00p.p.
Kiekviena taupomoji sąskaita, federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000